

Struktura ludności według płci, wieku, stanu cywilnego i wykształcenia

Struktura ludności wg płci i wieku

- Stanowi podstawę większości analiz demograficznych, determinuje w poważnym stopniu kształtowanie się przyszłych trendów w zakresie płodności i umieralności
- O jej kształcie w dowolnym momencie decyduje dynamika obu tych zjawisk (dotychczasowe trendy)
- Analiza struktury ludności wg płci i wieku umożliwia określanie konsekwencji społeczno-ekonomicznych (zapotrzebowanie na miejsca w szkołach, nowe miejsca pracy, przyszła liczba małżeństw i związanych z tym potrzeb mieszkaniowych, liczba osób wchodzących w wiek emerytalny)

Struktura ludności wg płci

- Ma wpływ na reprodukcję ludności, ponieważ wpływa na procesy zawierania małżeństw, urodzeń i zgonów

- Stosowanymi miernikami pozwalającymi badać strukturę ludności wg płci są:
 - Udziały mężczyzn i kobiet w ogólnej liczbie ludności
 - Współczynnik feminizacji, wyrażający stosunek liczby kobiet (K) do liczby mężczyzn (M)
 - Współczynnik maskulinizacji, wyrażający stosunek liczby mężczyzn (M) do liczby kobiet (K)

Struktura ludności wg płci

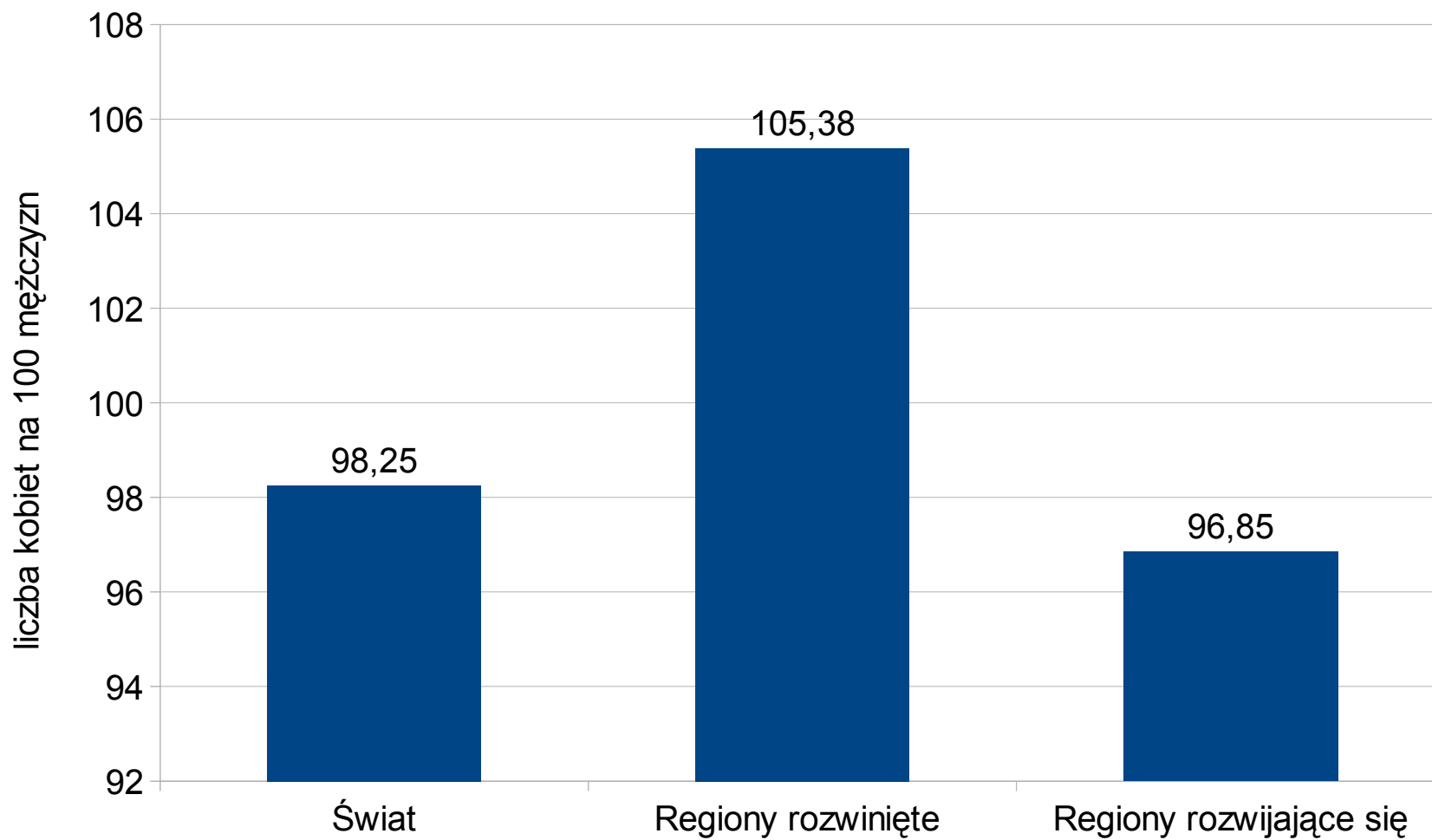
$$W_f = \frac{K}{M} C$$

$$W_m = \frac{M}{K} C$$

- Gdzie:
 - K – liczba kobiet
 - M – liczba mężczyzn
 - C – constans (1, 100, 1000)

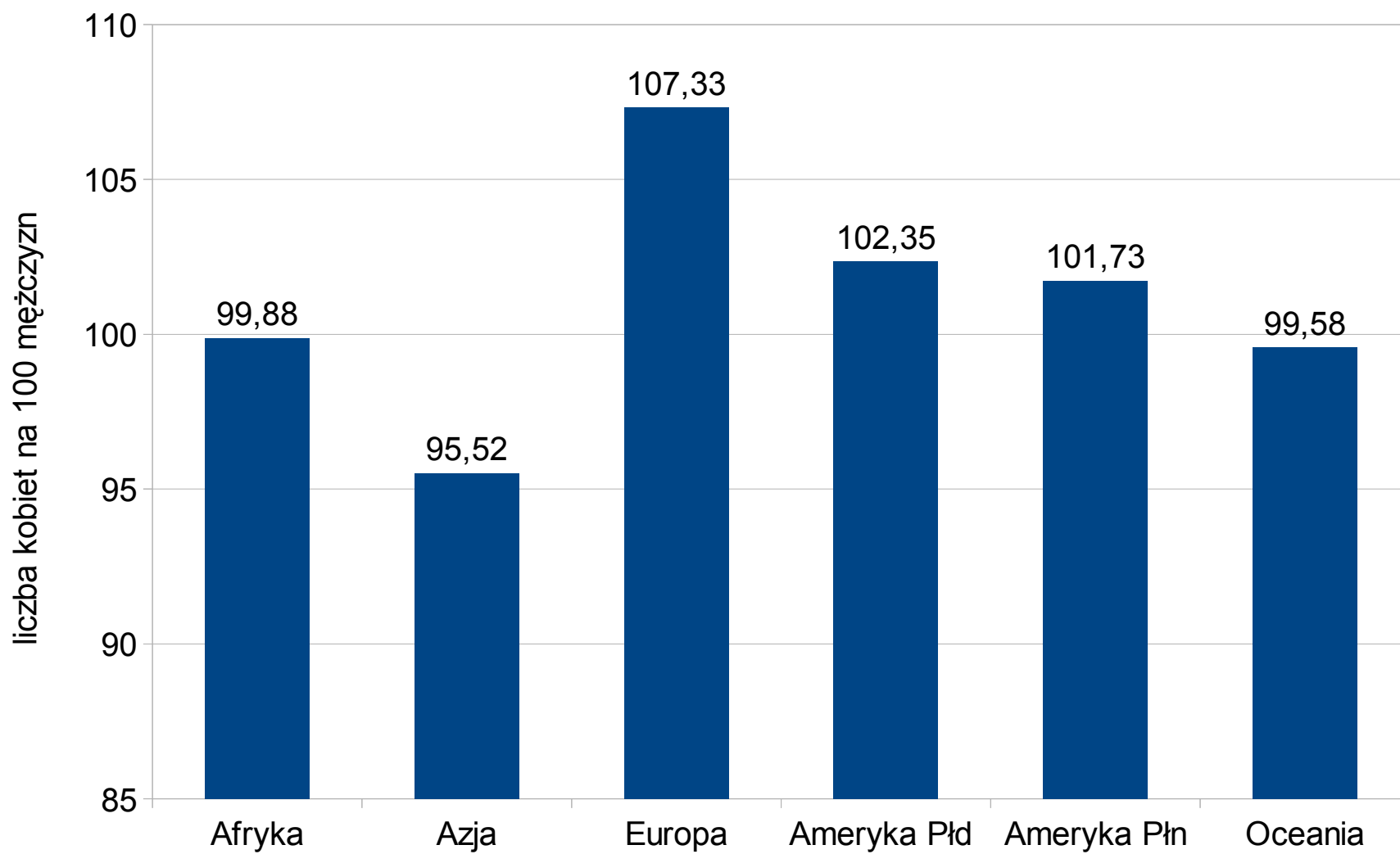
Współczynnik feminizacji na świecie w roku 2015

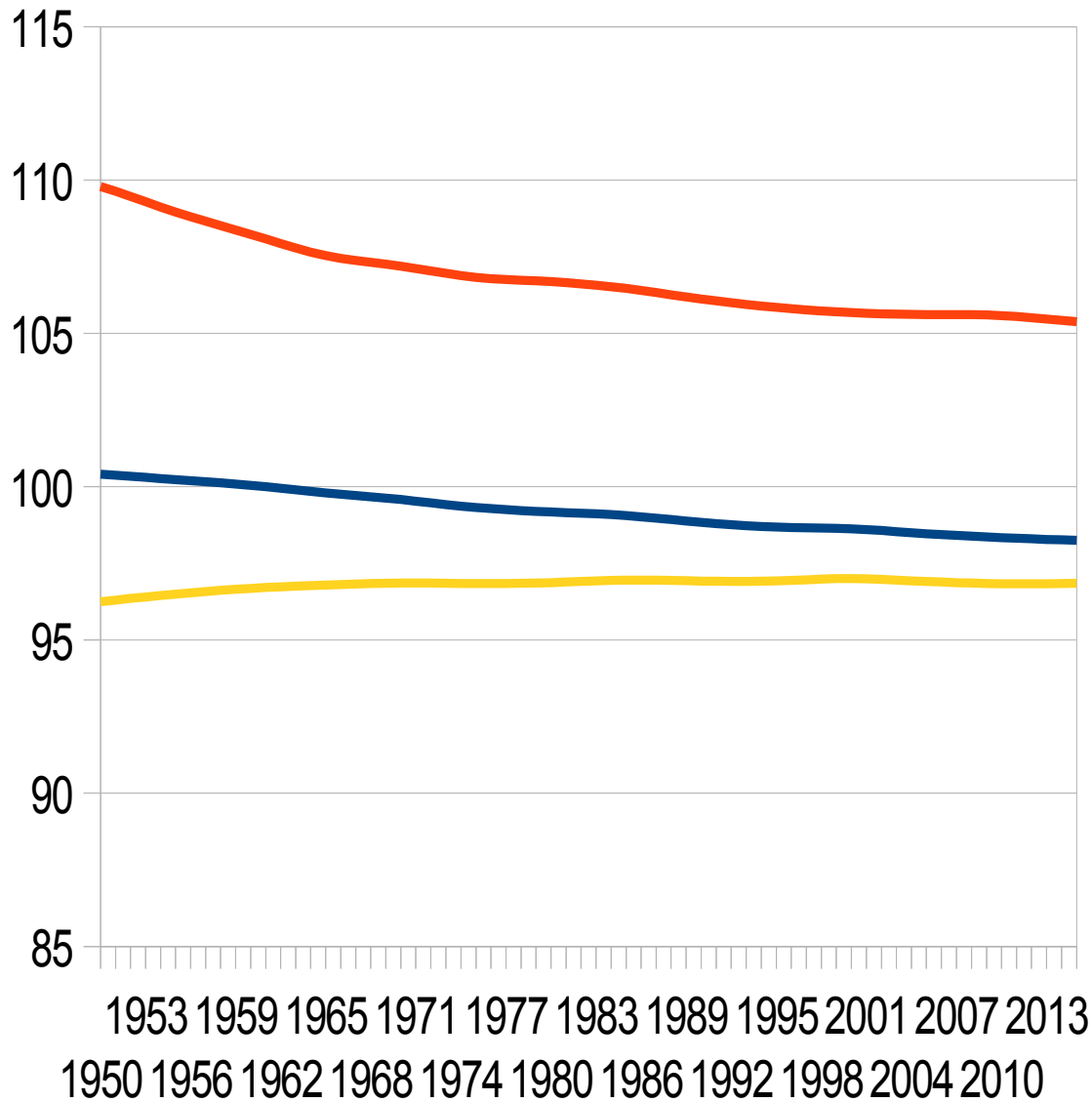
dane ONZ

Współczynnik feminizacji na świecie w roku 2010

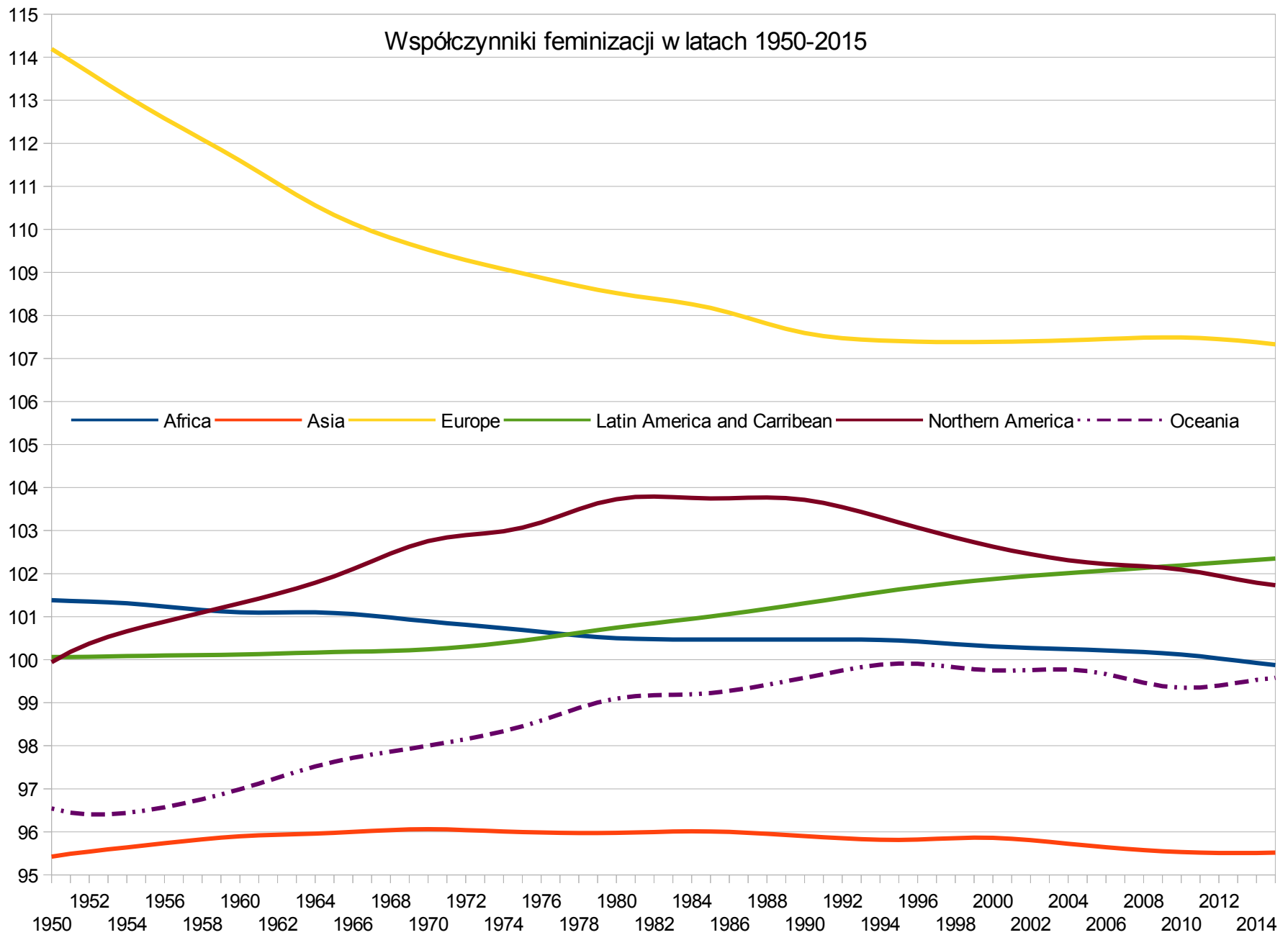
dane ONZ

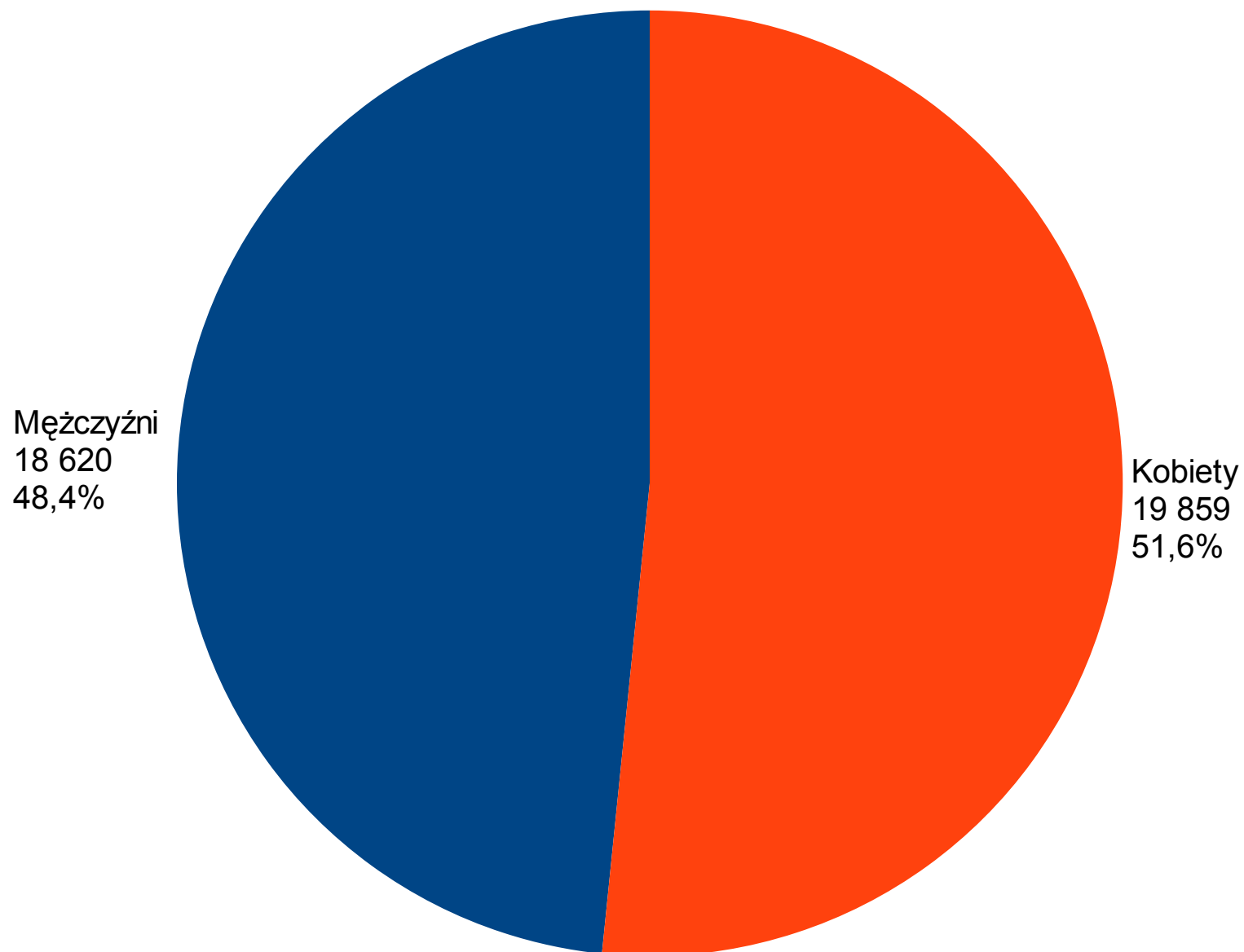

- World
- More deveped regions
- Less developed regions

Współczynniki feminizacji w latach 1950-2015

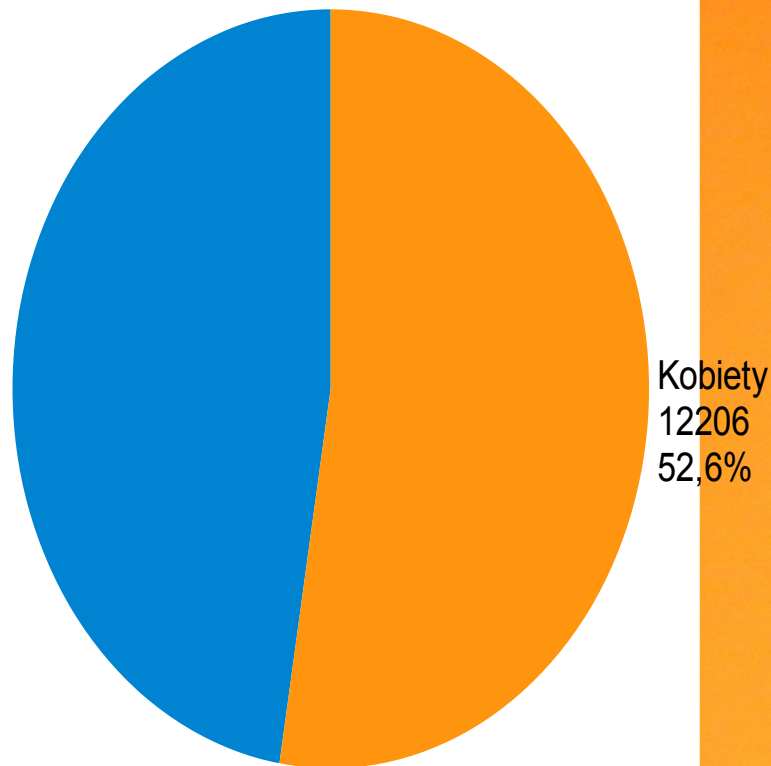

Struktura ludności wg płci w Polsce w roku 2014

Struktura ludności Polski wg płci w roku 2014

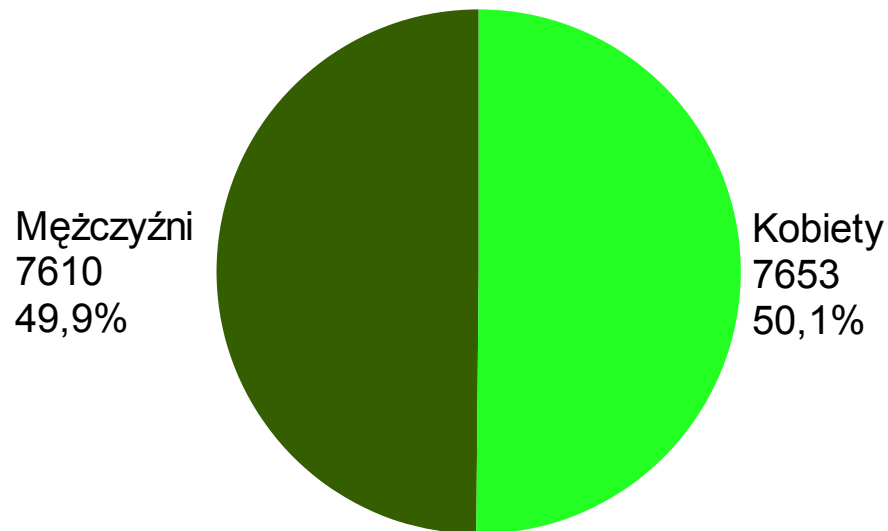
MIASTA

Mężczyźni
11010
47,4%

Kobiety
12206
52,6%

WIEŚ

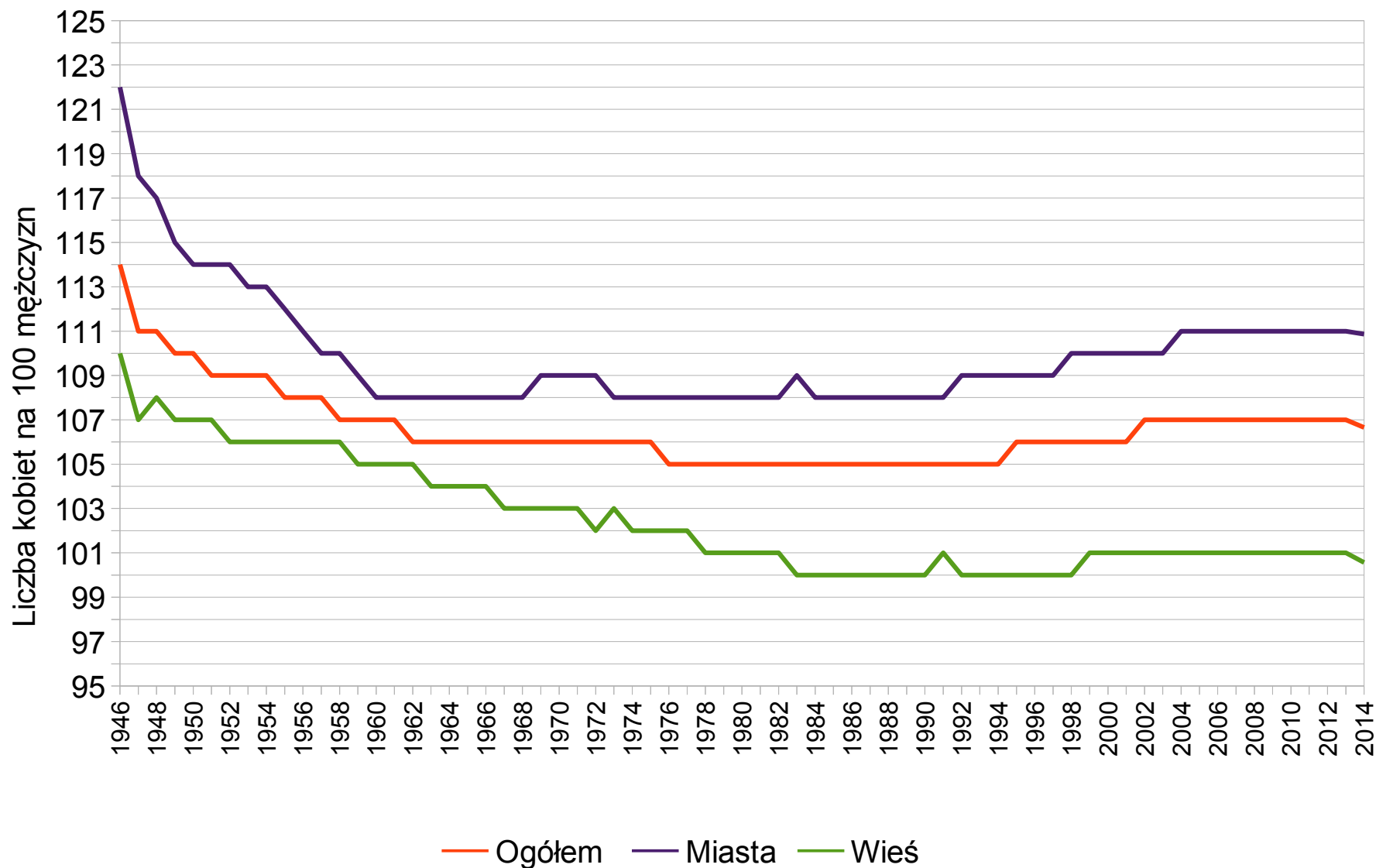

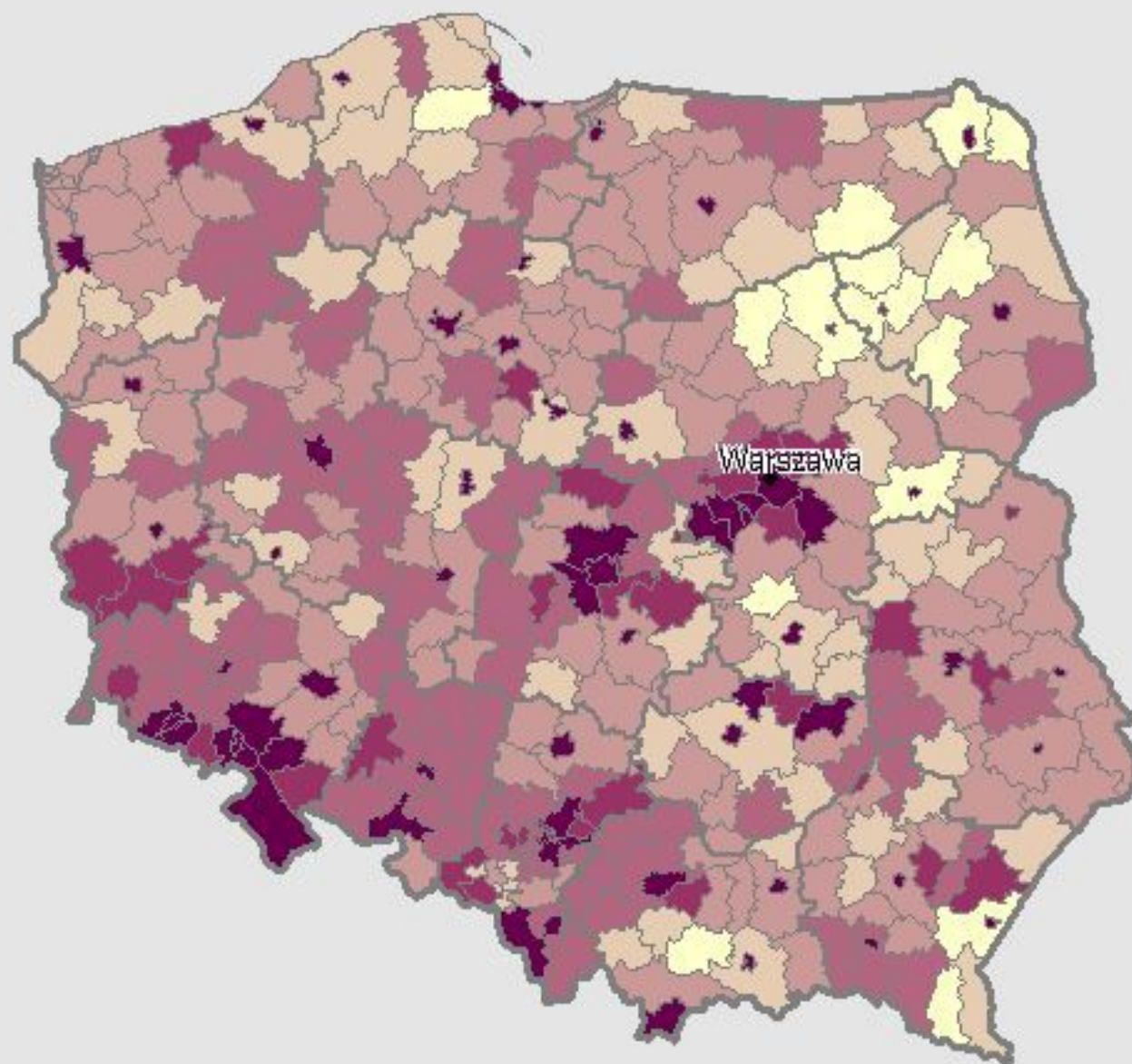
Mężczyźni
7610
49,9%

Kobiety
7653
50,1%

Współczynniki feminizacji w Polsce w latach 1946 - 2014

dane GUS

**Liczba kobiet
na 100 mężczyzn,
OGÓŁEM
w 2002 r.**

≤ 100,0

100,0 - 102,0

102,0 - 104,0

104,0 - 106,0

106,0 - 108,0

≥ 108,0

Struktura ludności wg wieku

Struktura ludności wg płci i wieku

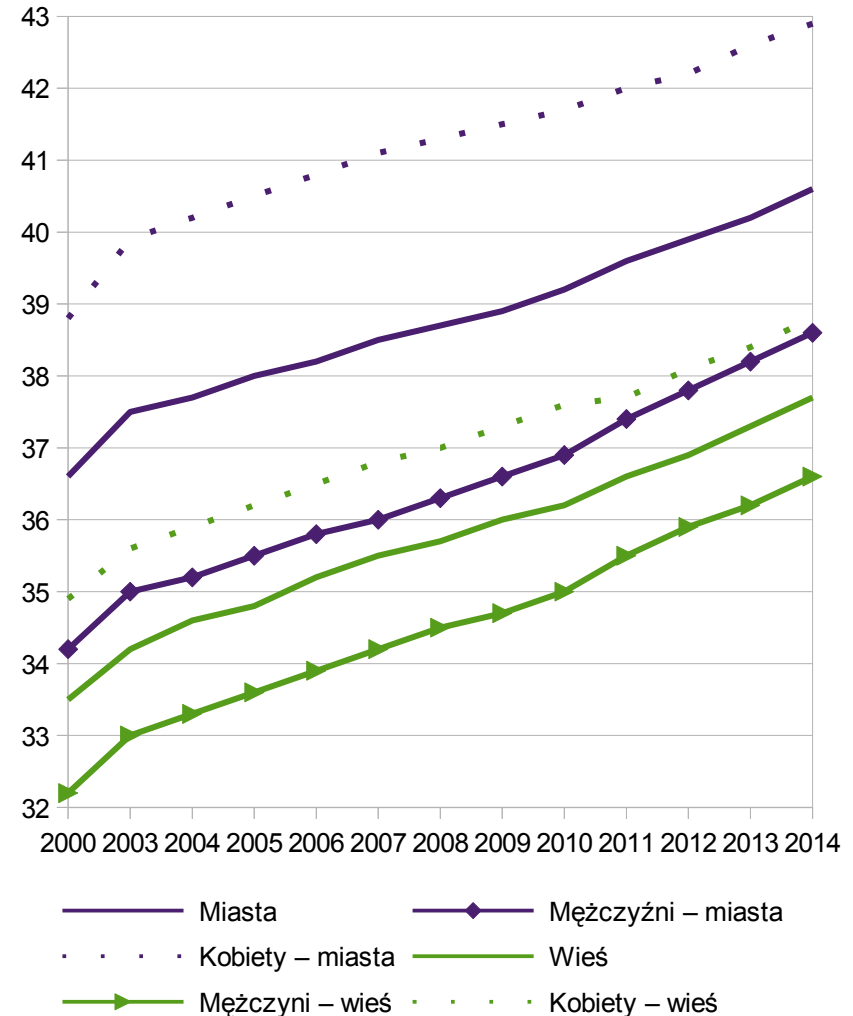
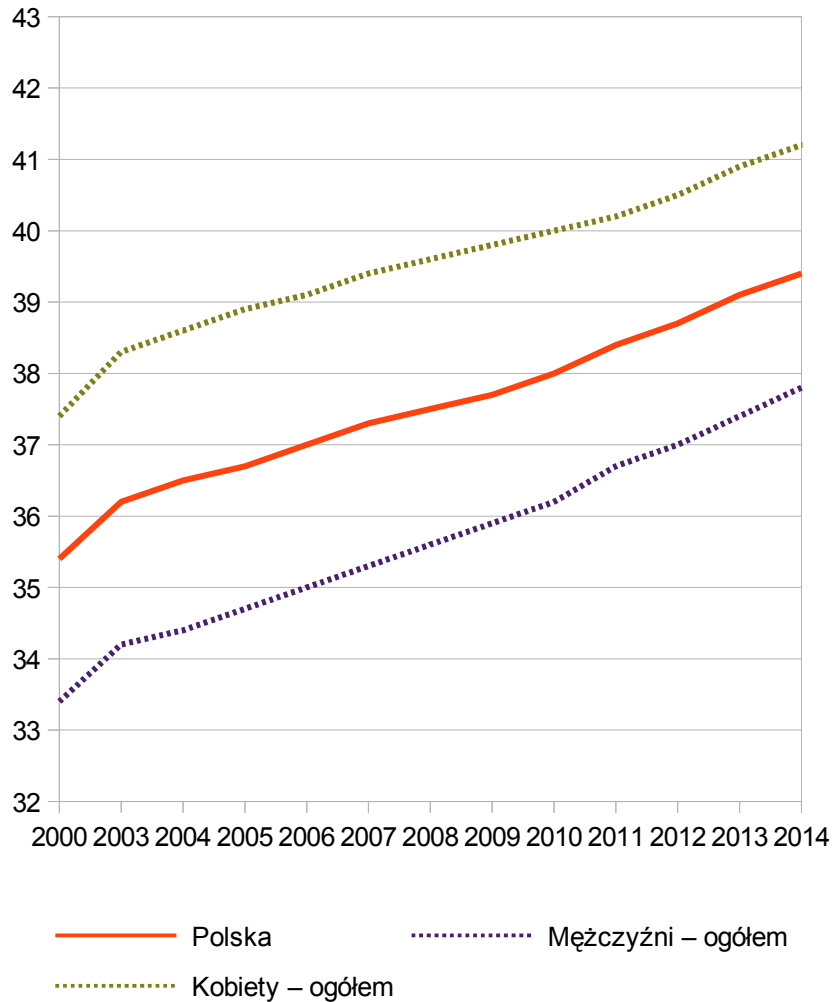
- Stanowi podstawę wszelkich analiz demograficznych, jest tłem na którym zachodzą podstawowe procesy demograficzne (przede wszystkim urodzenia i zgony)
- Strukturę tą kształtują na danym terytorium, dotychczasowe trendy rodności, umieralności, migracji oraz wpływ wojen i innych klęsk żywiołowych

Mediana wieku w Polsce w latach 2000-2014

Rok	Polska			Miasta			Wieś		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2003	36,2	34,2	38,3	37,5	35	39,9	34,2	33	35,6
2004	36,5	34,4	38,6	37,7	35,2	40,2	34,6	33,3	35,9
2005	36,7	34,7	38,9	38	35,5	40,5	34,8	33,6	36,2
2006	37	35	39,1	38,2	35,8	40,8	35,2	33,9	36,5
2007	37,3	35,3	39,4	38,5	36	41,1	35,5	34,2	36,8
2008	37,5	35,6	39,6	38,7	36,3	41,3	35,7	34,5	37
2009	37,7	35,9	39,8	38,9	36,6	41,5	36	34,7	37,3
2010	38	36,2	40	39,2	36,9	41,7	36,2	35	37,6
2011	38,1	36,4	40	39,6	37,4	42	36,6	35,5	37,7
2012	38,7	37,0	40,5	39,9	37,8	42,2	36,9	35,9	38,1
2013	39,1	37,4	40,9	40,2	38,2	42,6	37,3	36,2	38,4
2014	39,4	37,8	41,2	40,6	38,6	42,9	37,7	36,6	38,8

Źródło: Roczniki Demograficzne z różnych lat

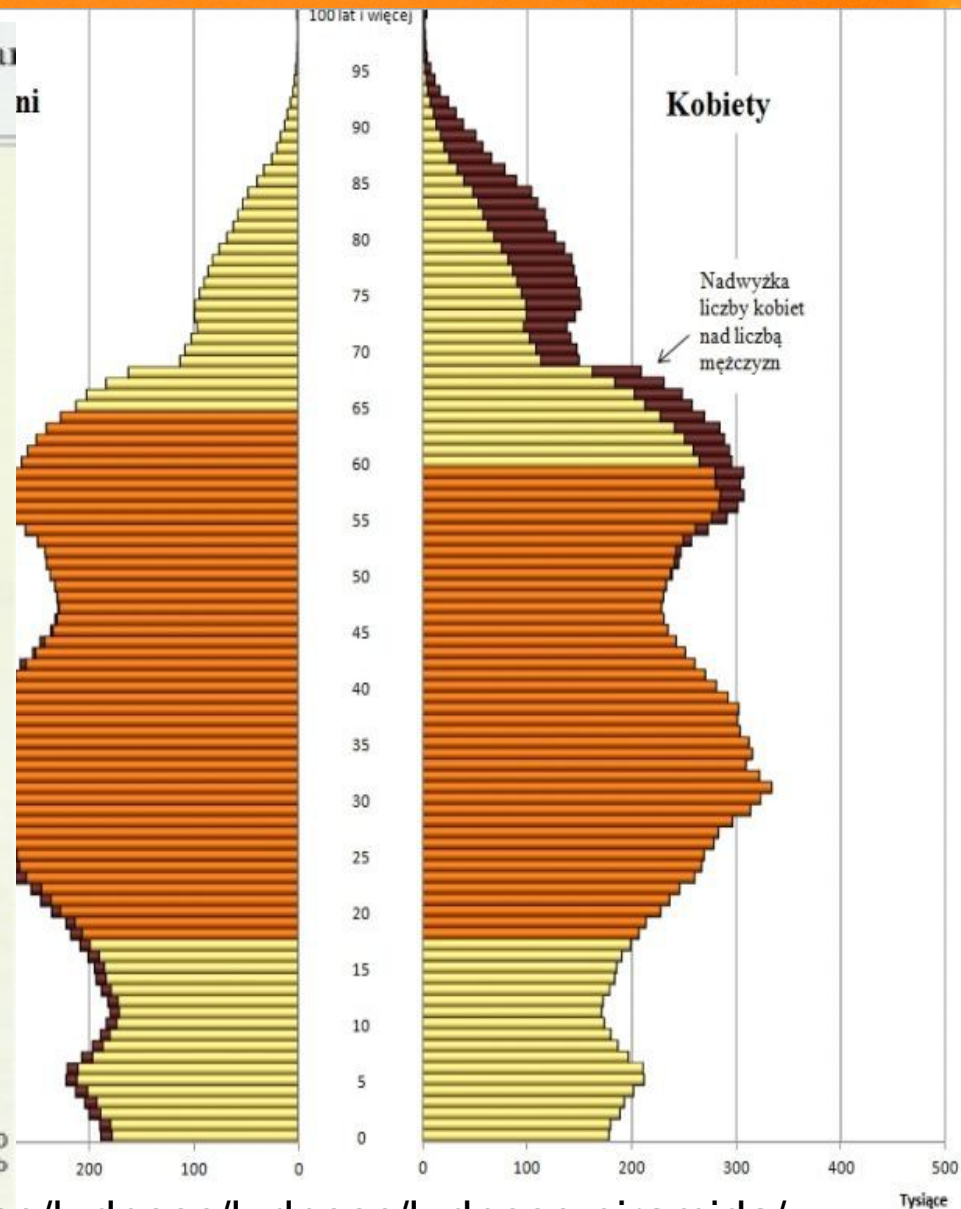
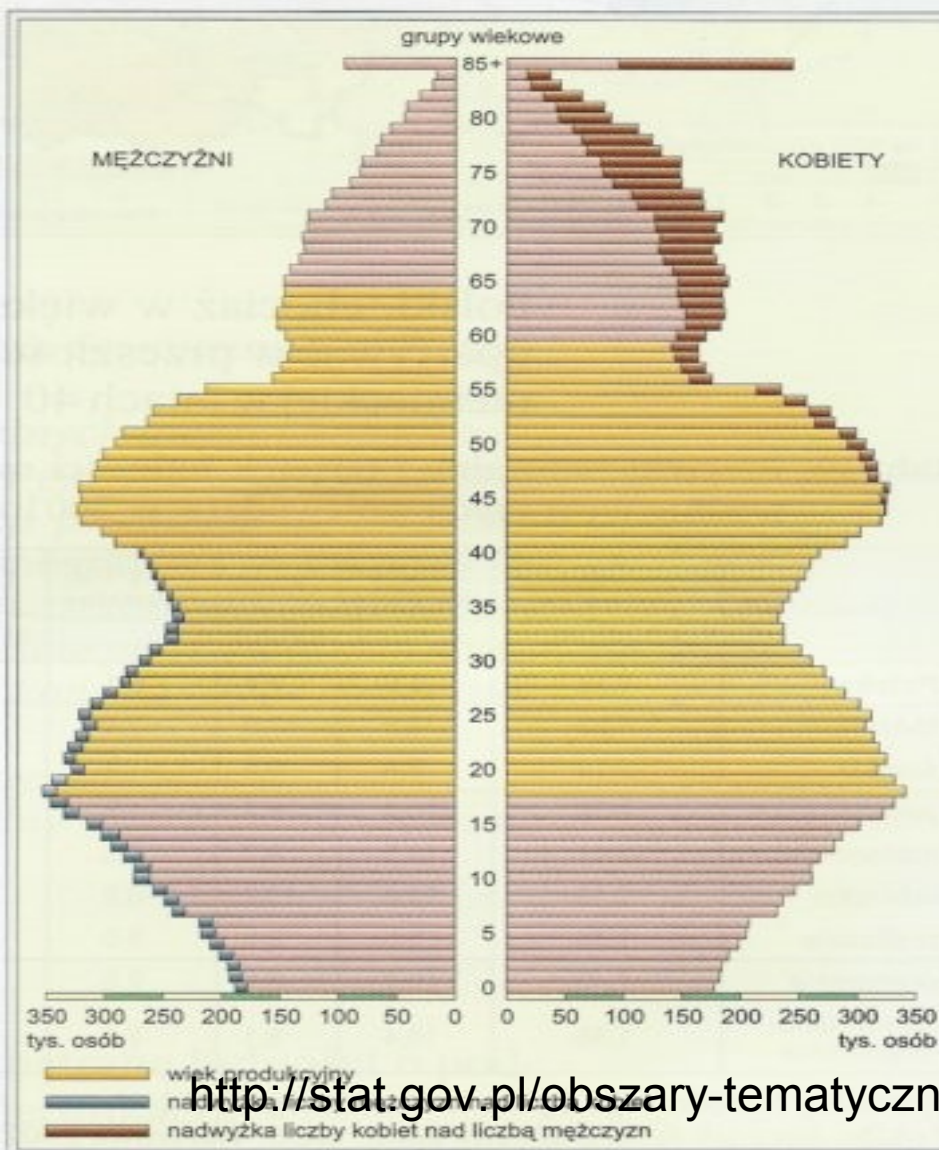
Mediana wieku w Polsce w latach 2000-2013

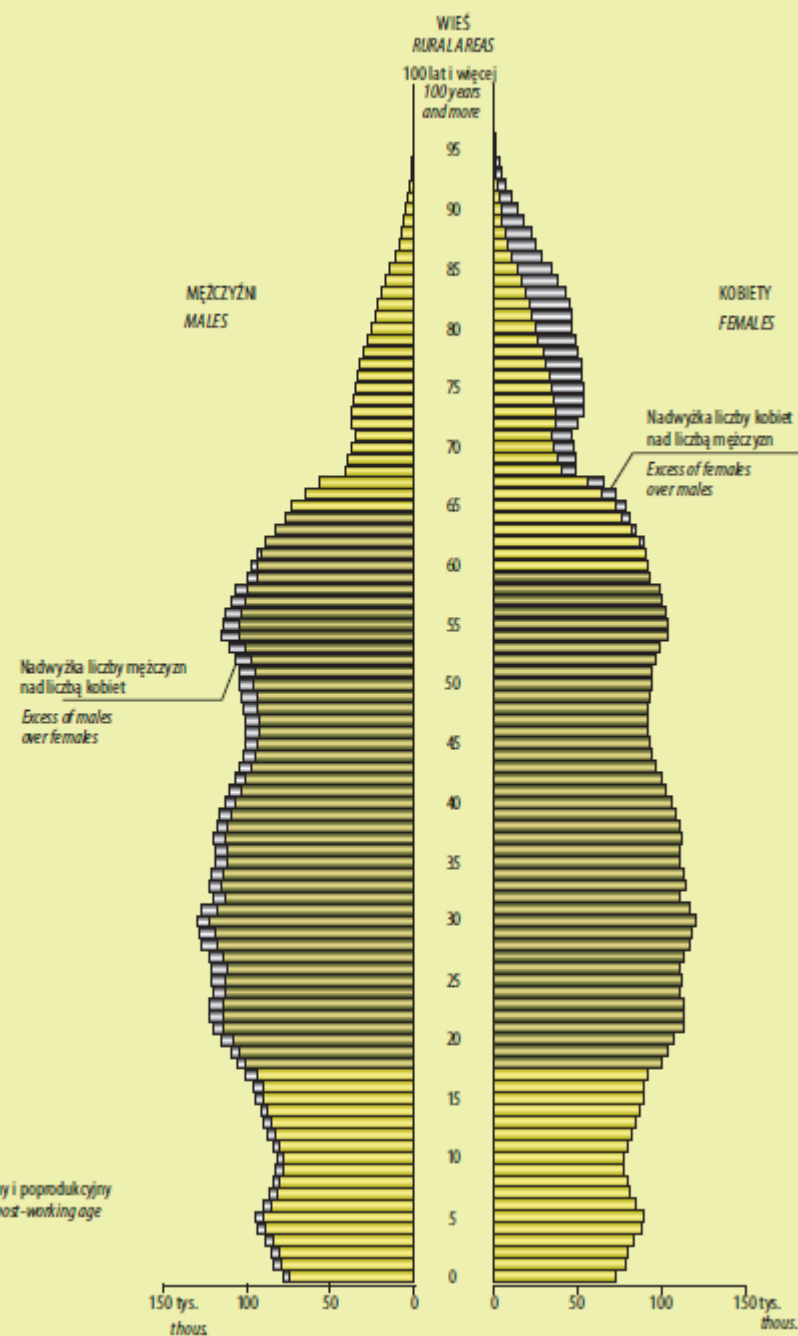
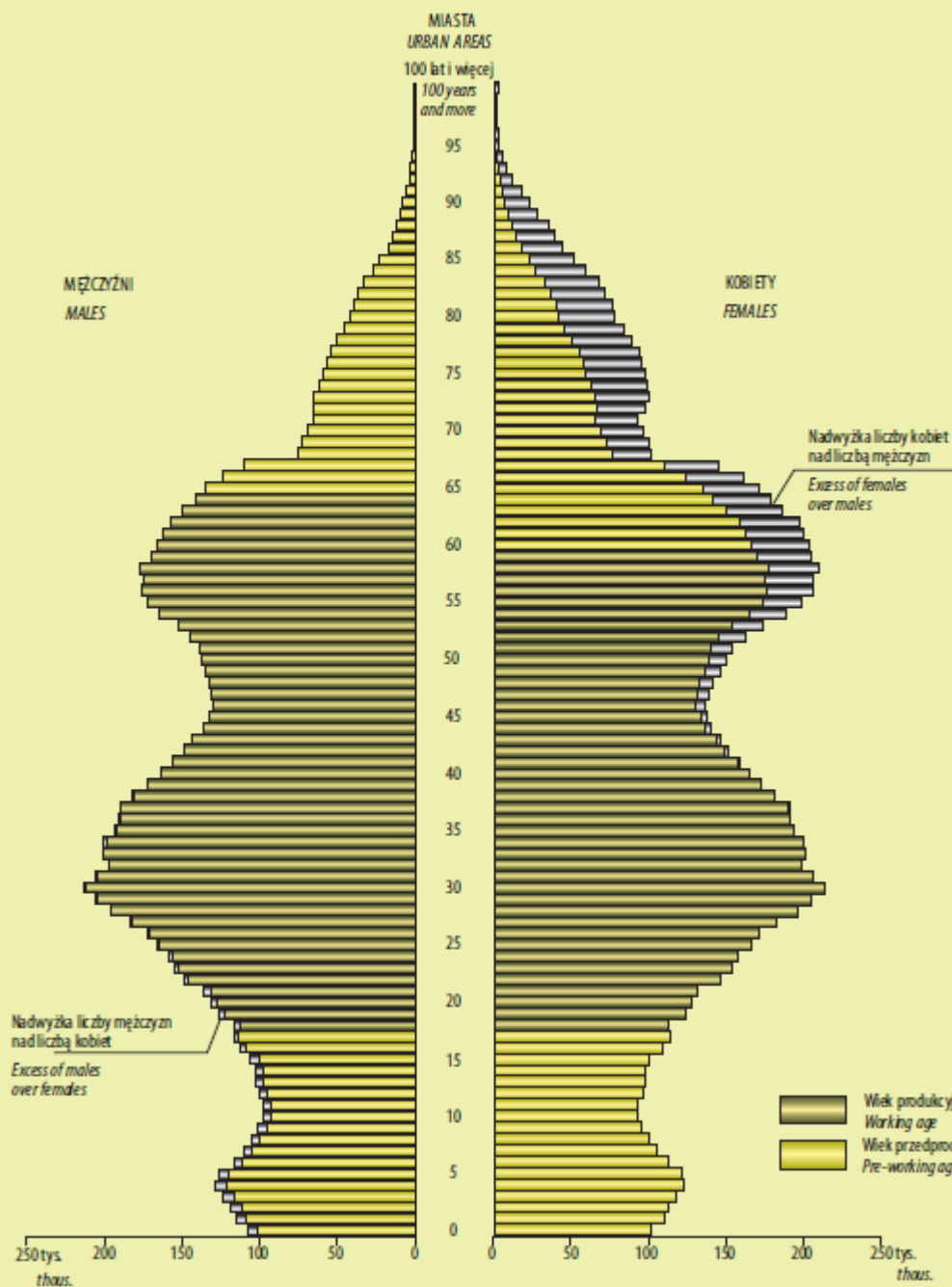
Źródło: Rocznik Demograficzny 2010, 2011, 2012, 2014, 2015

Piramida wieku z 2001 i 2014

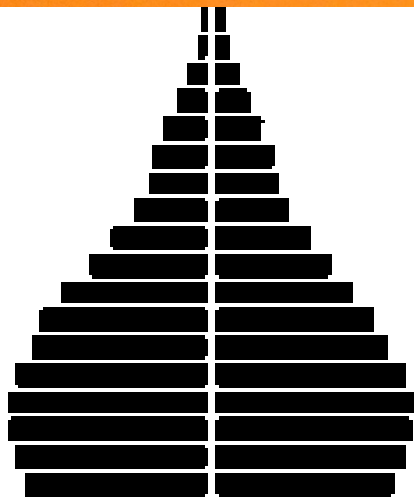
Rys. 92. Liczba ludności według płci i wieku (stan na 31 grudnia 2001 r.)

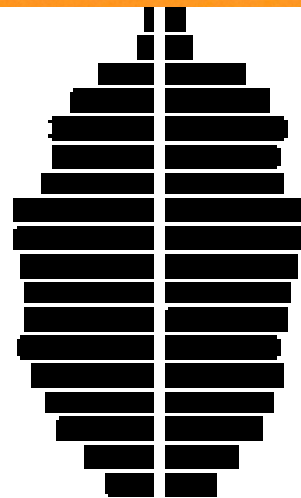
<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-piramida/>

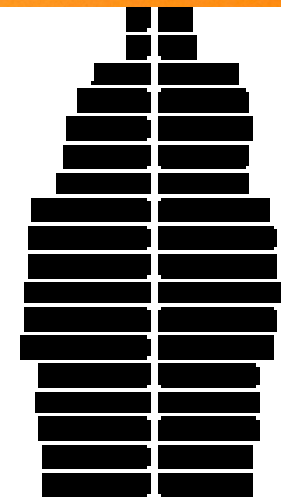
Podstawowe typy struktur ludności wg wieku

PIRAMIDA PROGRESYWNA

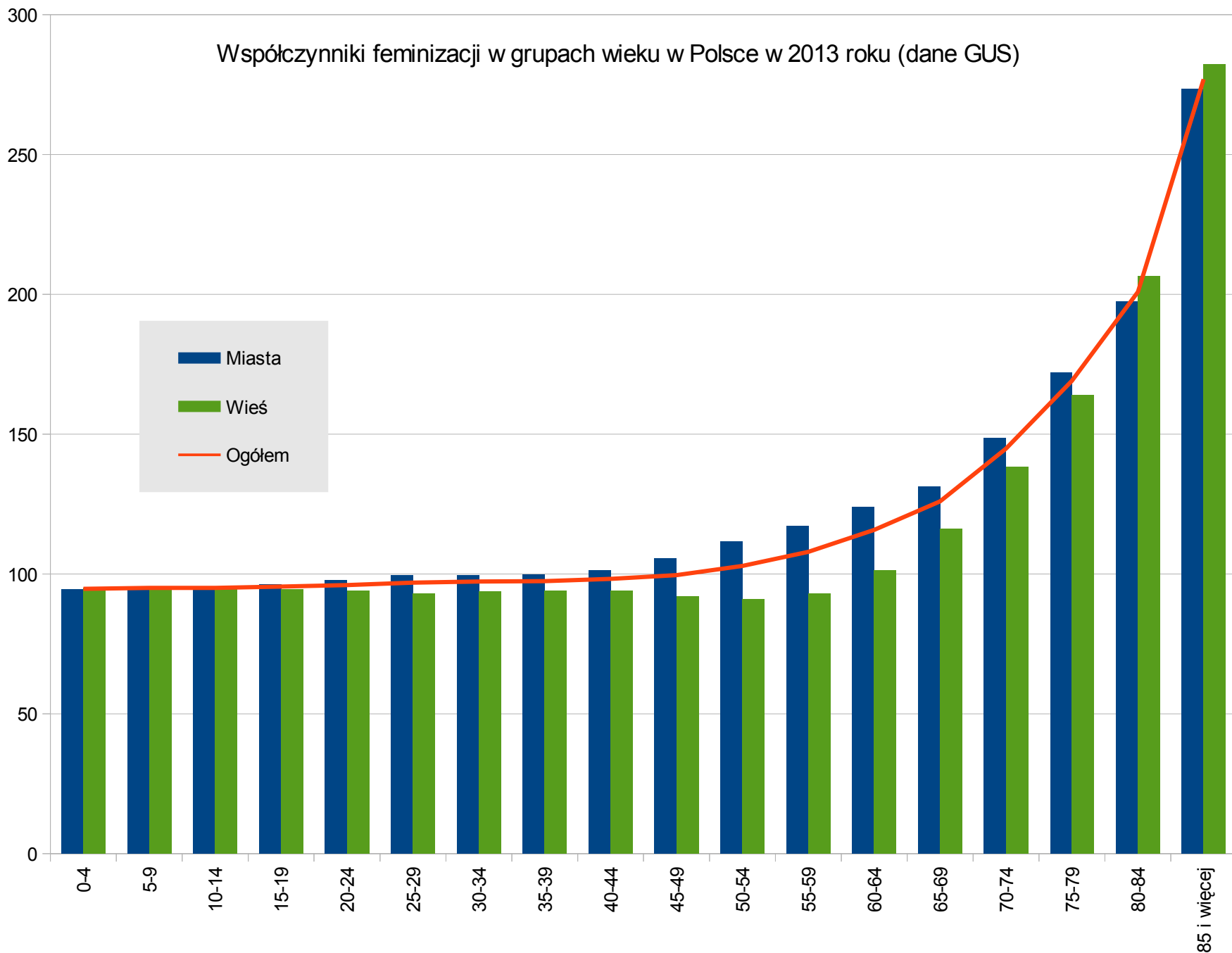

PIRAMIDA REGRESYWNA

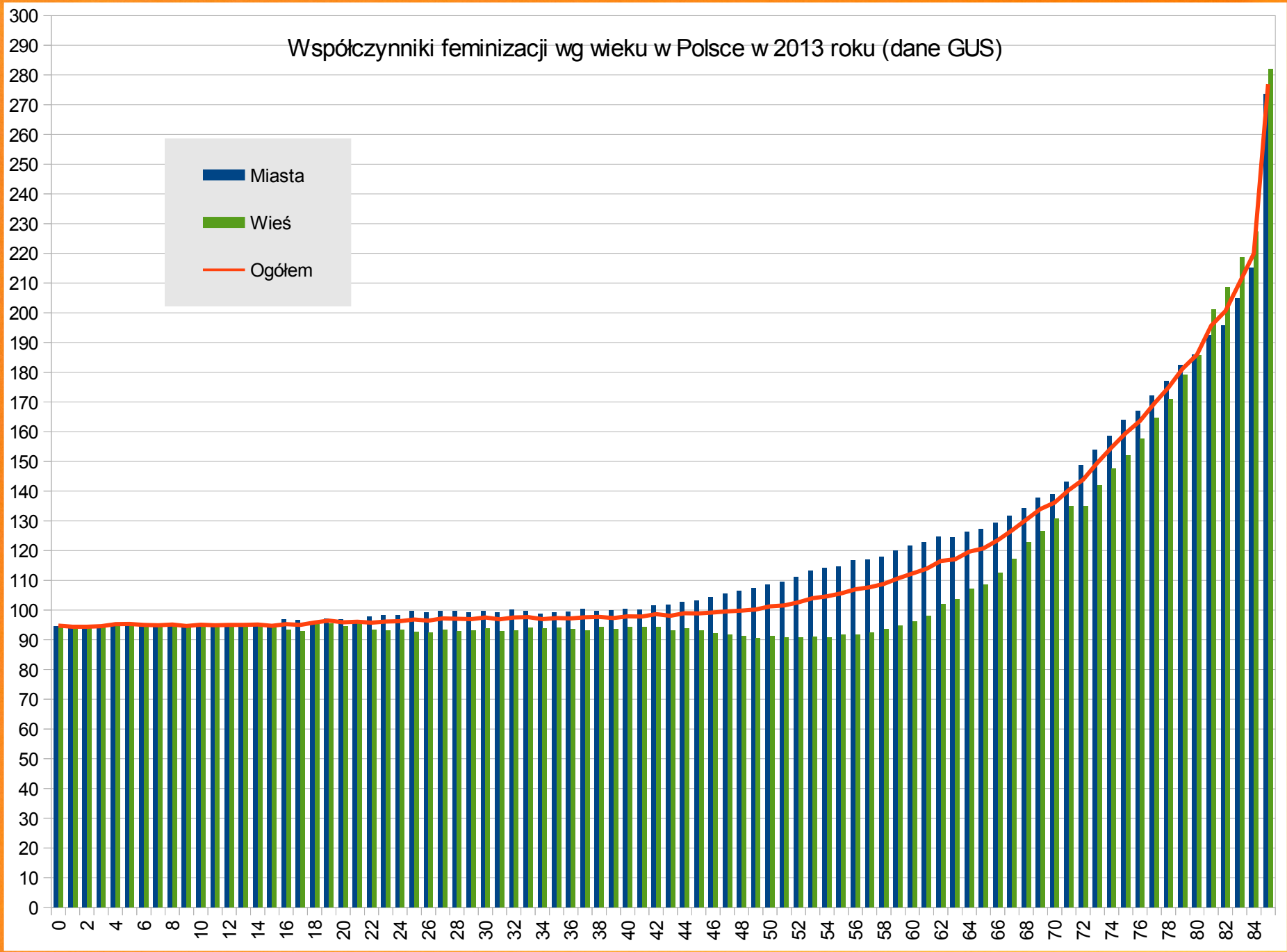

PIRAMIDA ZASTOJOWA

Współczynniki feminizacji w grupach wieku w Polsce w 2013 roku (dane GUS)

Współczynniki feminizacji wg wieku w Polsce w 2013 roku (dane GUS)

Współczynnik obciążenia demograficznego

$$L_{0-14} + L_{60+} / L_{15-59} \times 100$$

Gdzie:

L_{0-14} – to liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym

L_{60+} - To liczba ludności w wieku poprodukcyjnym

L_{15-59} – To liczba ludności w wieku produkcyjnym

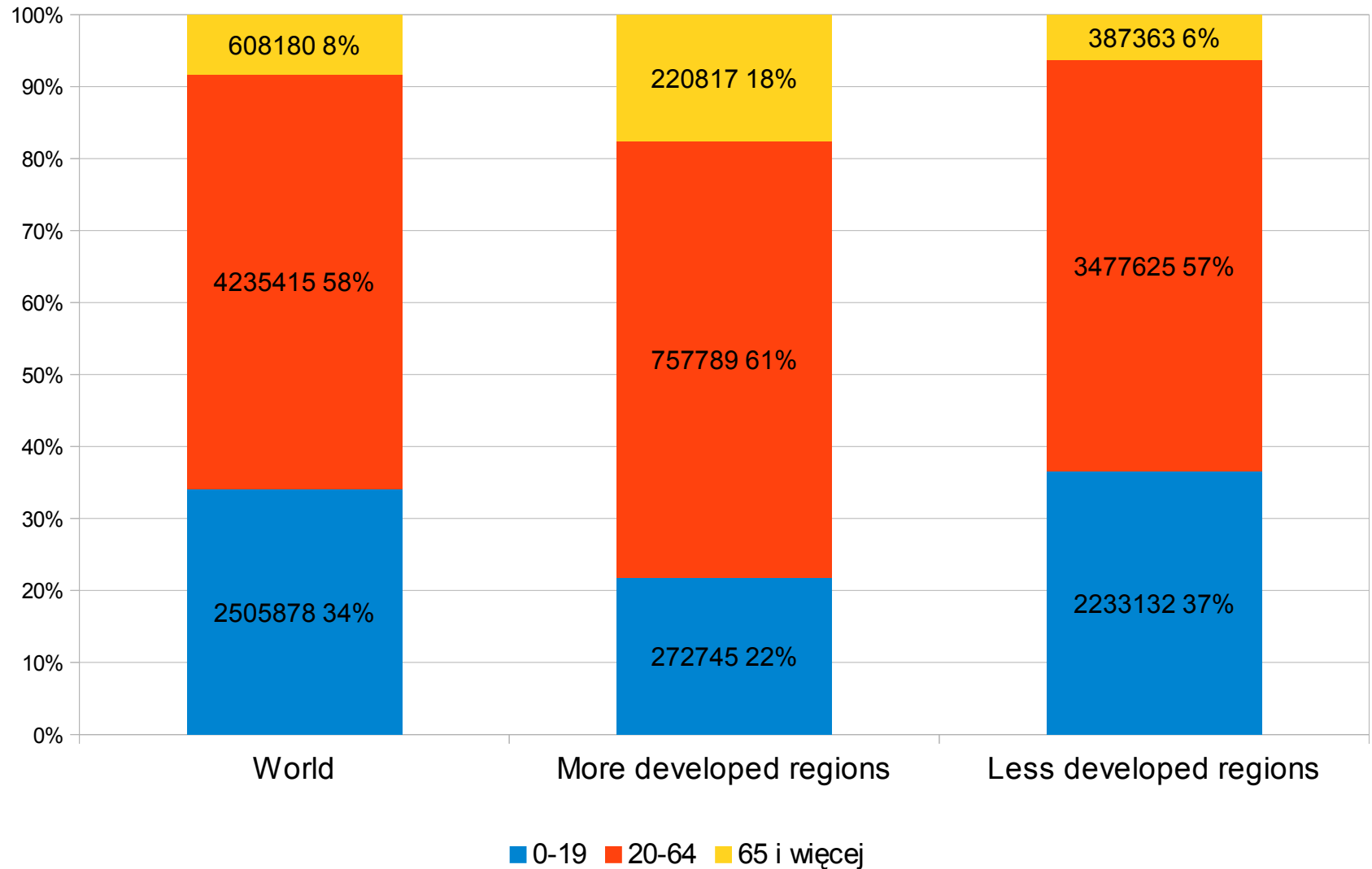
Kategorie wieku związane z aktywnością zawodową:

W Polsce bardziej przydatny wydaje się następujący podział:

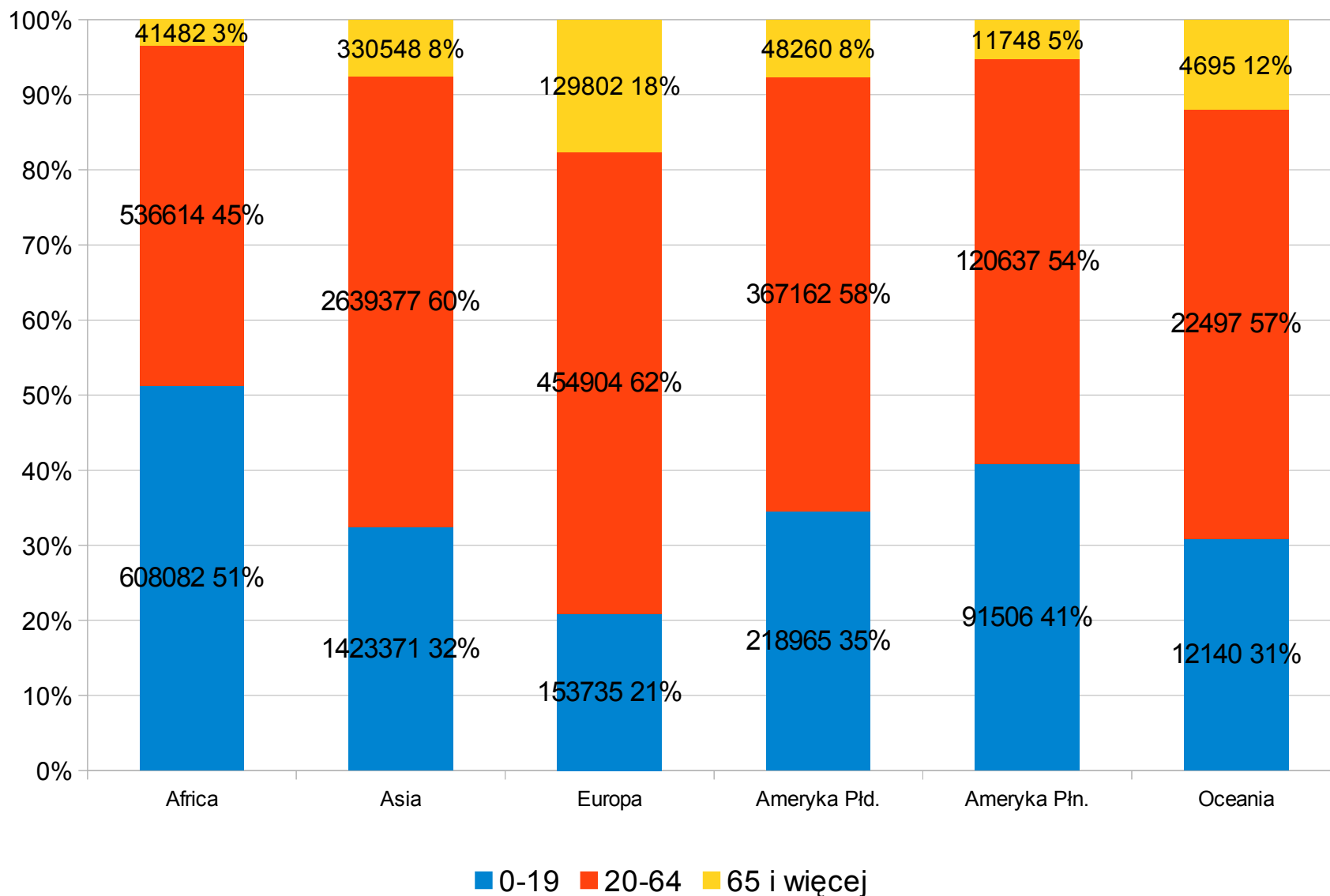
- Wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat
- Wiek produkcyjny: 18 – 59 dla kobiet i 18 – 64 dla mężczyzn
- Wiek produkcyjny mobilny: 18 – 44 lata
- Wiek produkcyjny niemobilny: 45 – 59 lat dla kobiet i 45 – 64 dla mężczyzn
- Wiek poprodukcyjny: od 60 lat dla kobiet i od 64 lat dla mężczyzn

Struktura ludności wg wieku na świecie w 2015 roku

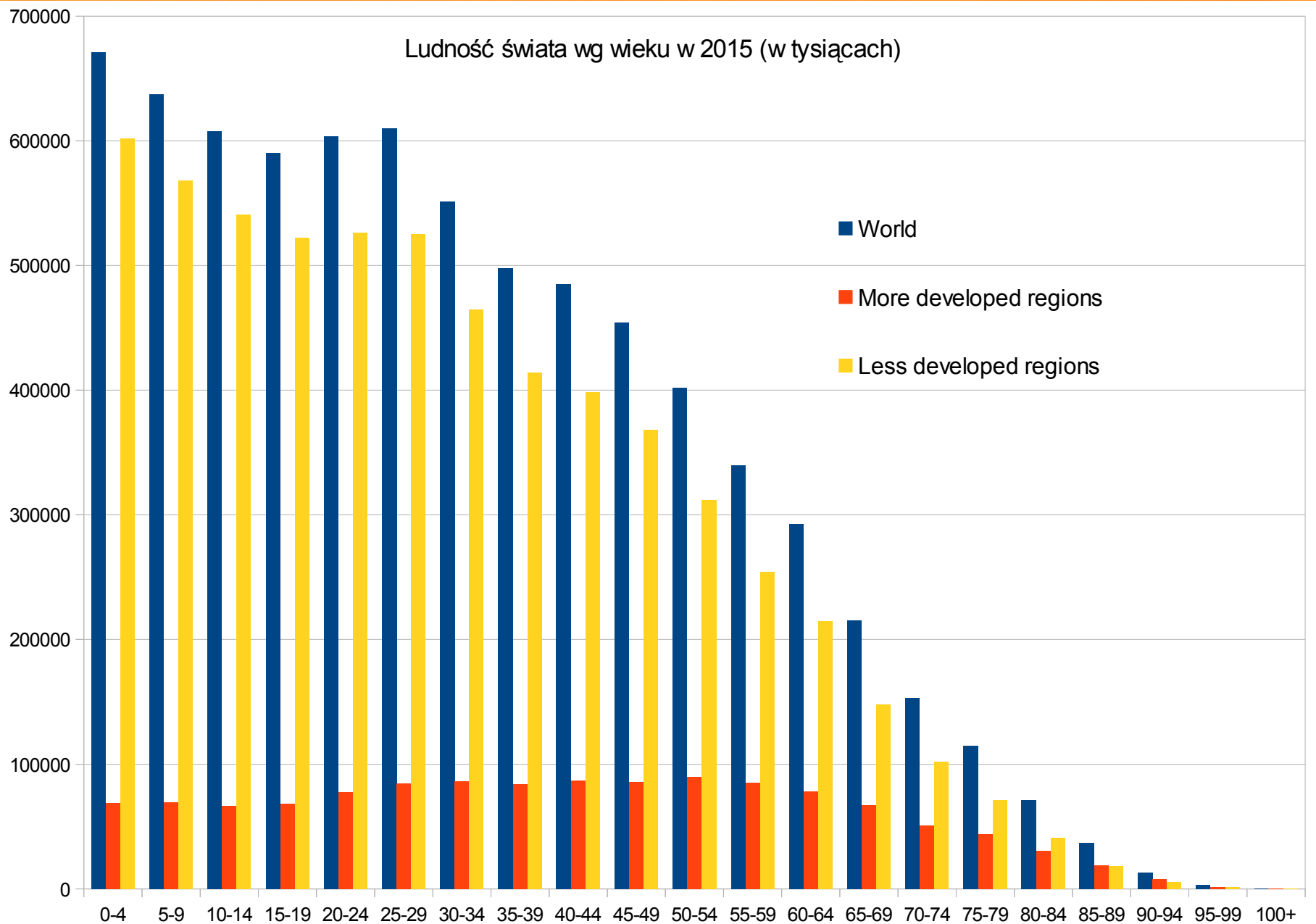
(wg ONZ)

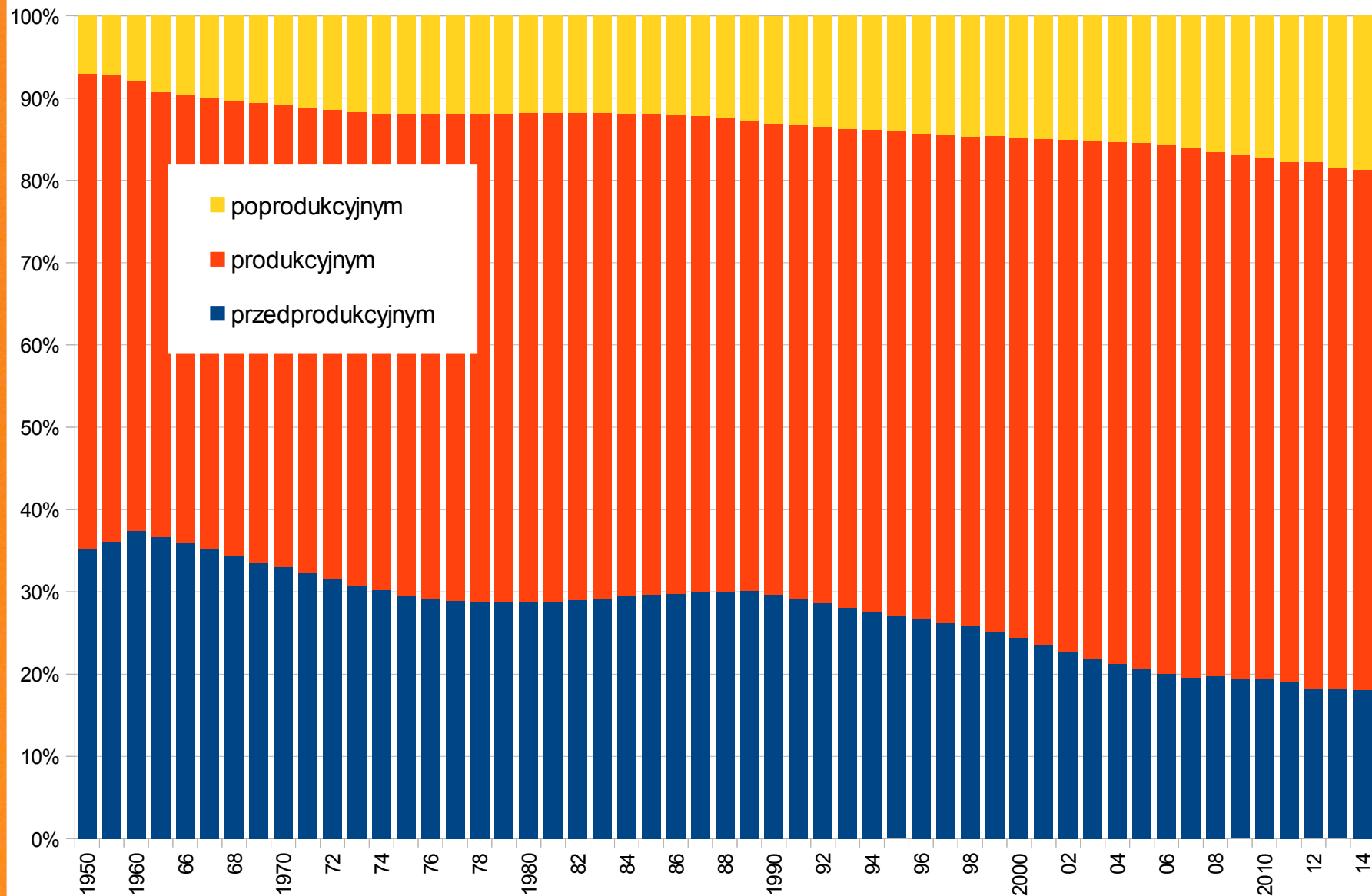
Struktura ludności wg wieku na kontynentach w 2015 roku (dane ONZ)

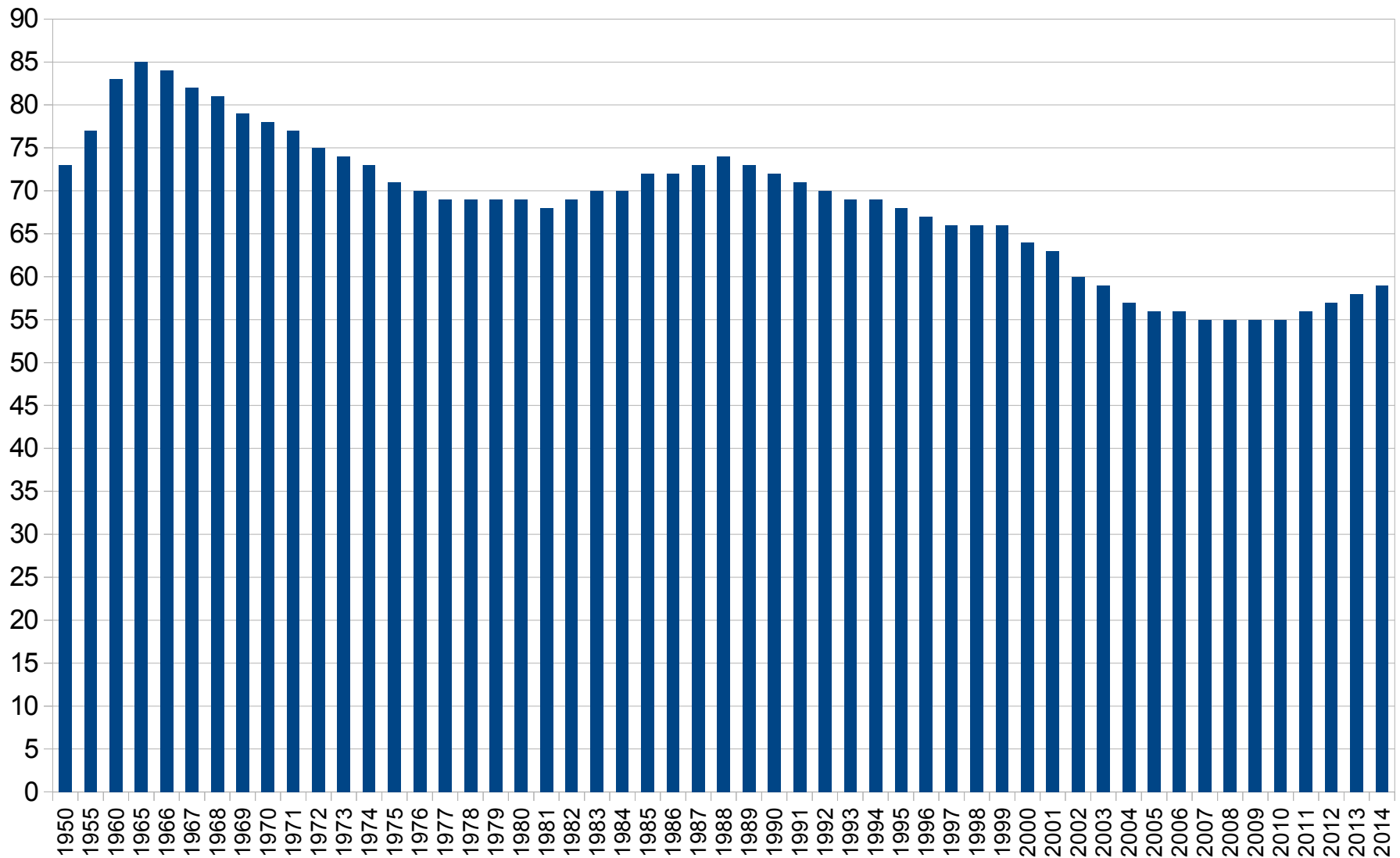
Ludność świata wg wieku w 2015 (w tysiącach)

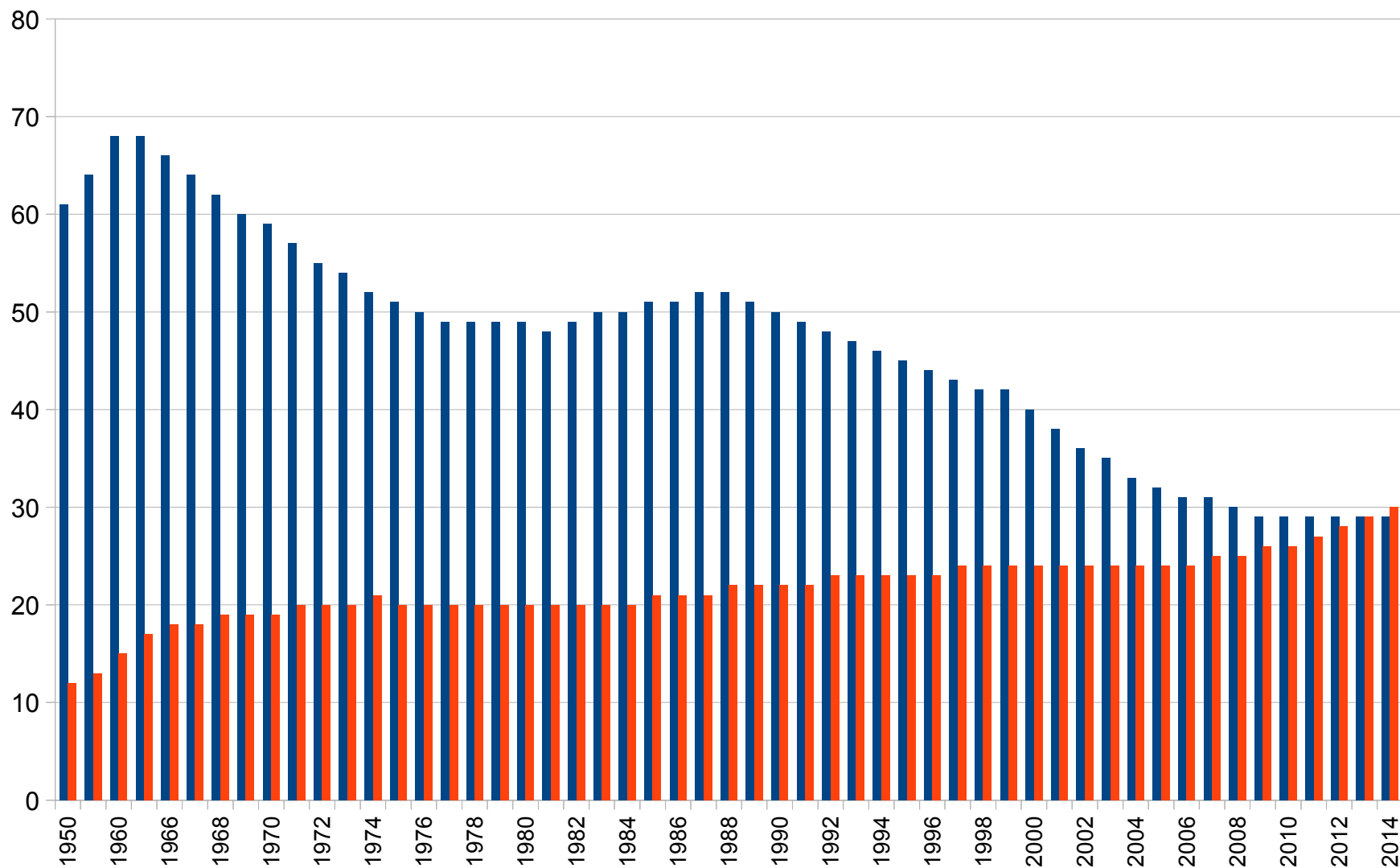
Ludność Polski wg ekonomicznych grup wieku w latach 1950-2013

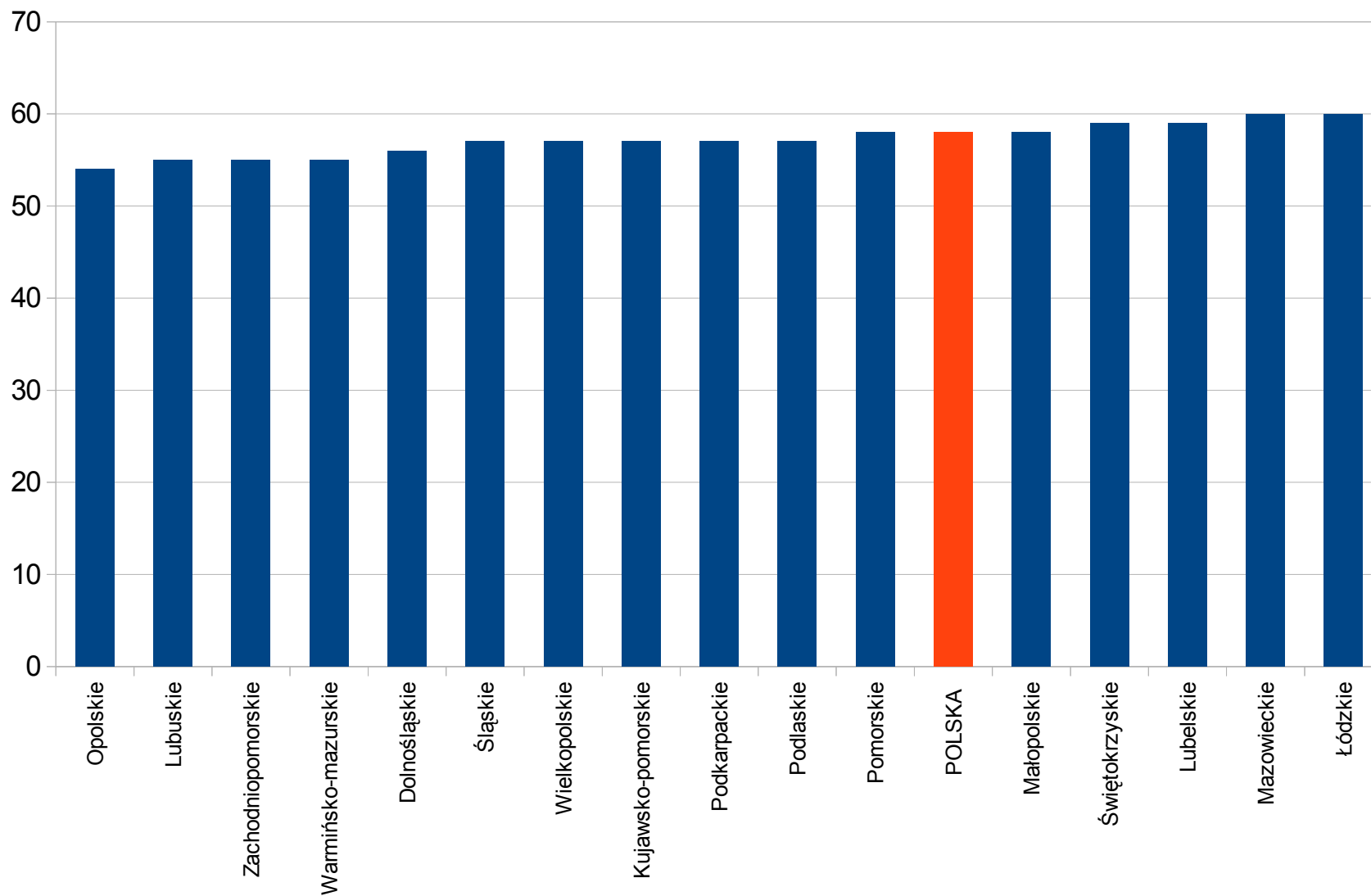
Ludność Polski w wieku nieprodukcyjnym
na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 1950 – 2013 (dane GUS)

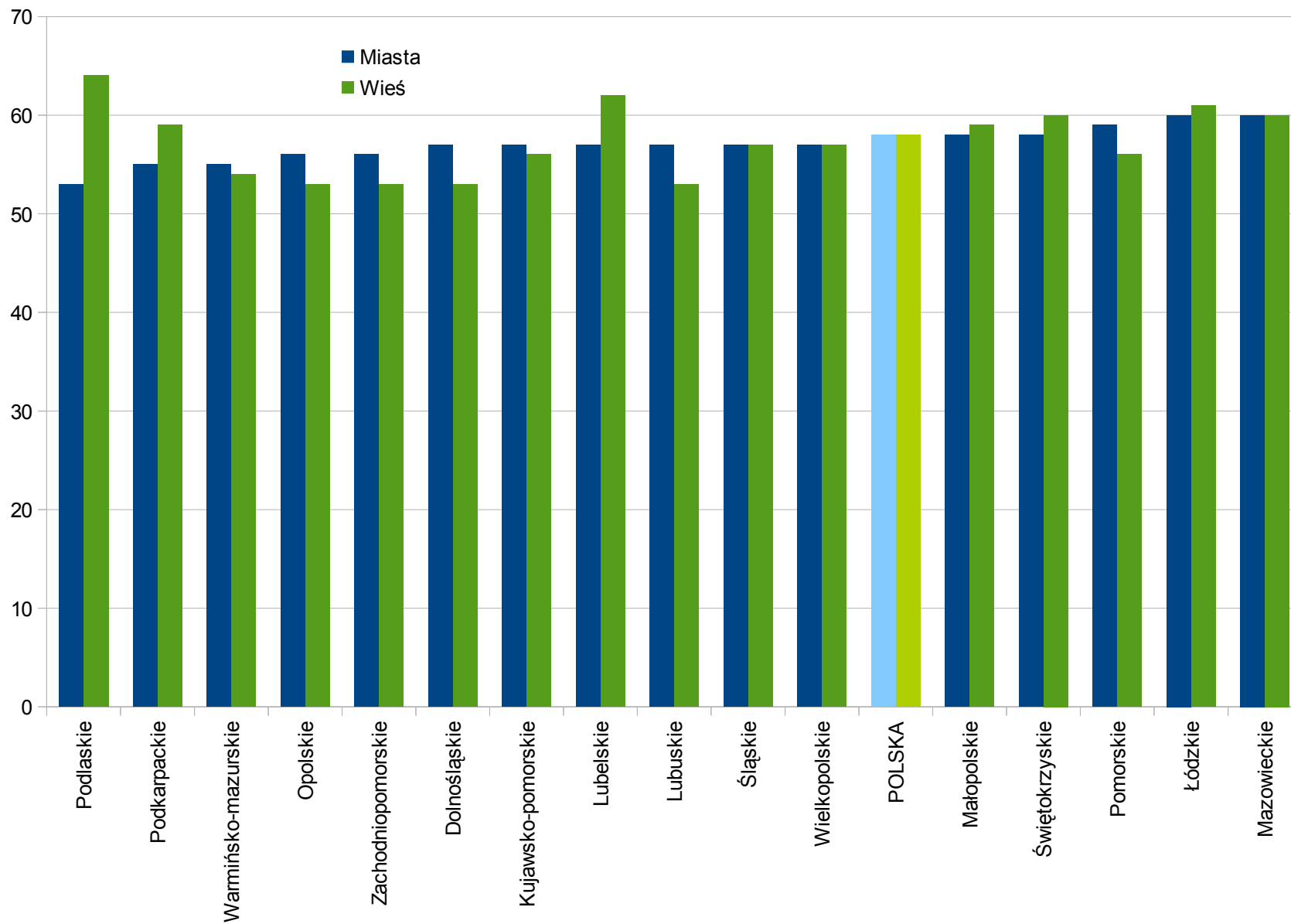
Ludność Polski w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym
na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 1950 – 2014 (dane GUS)

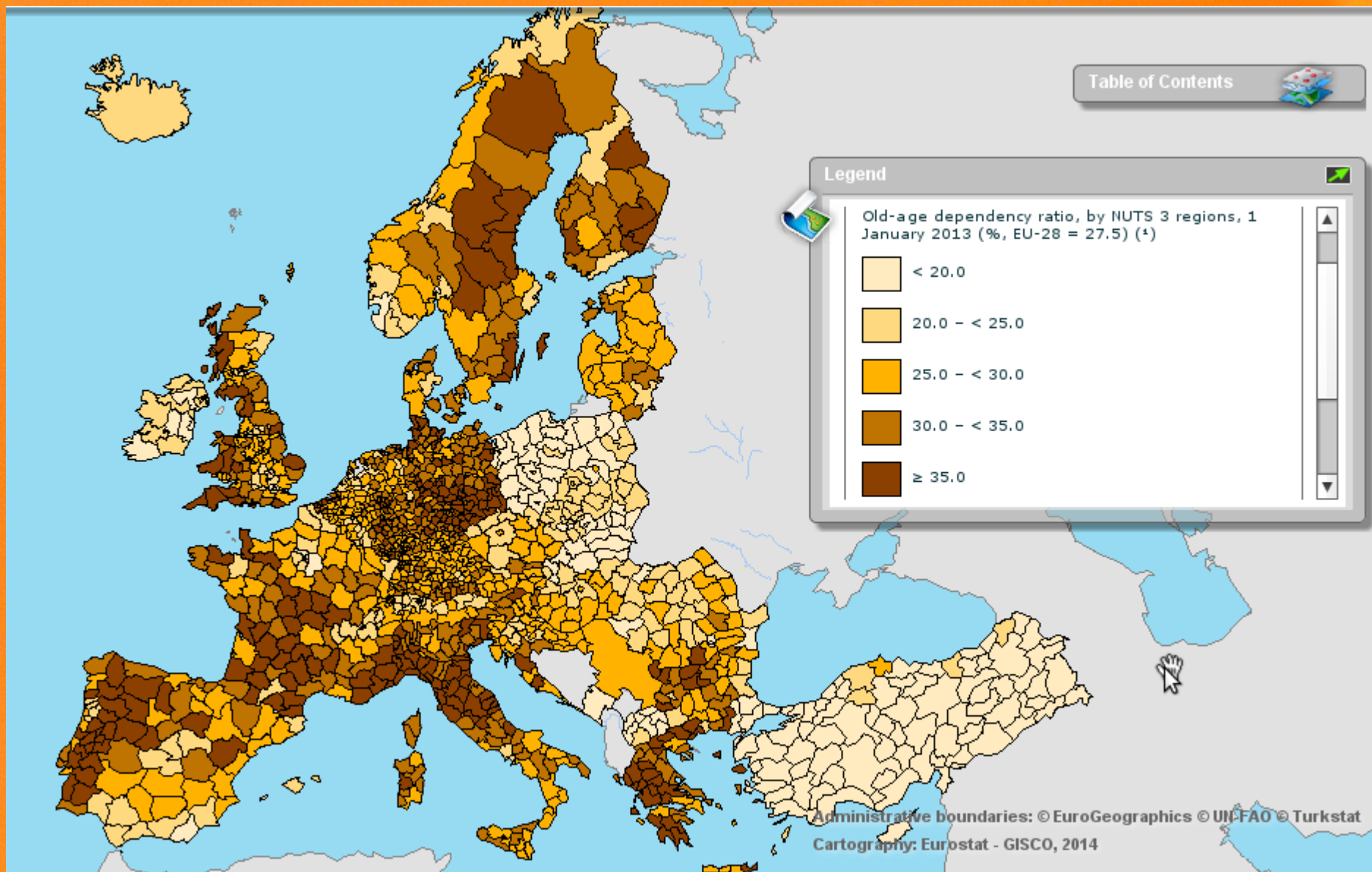
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2013 roku (dane GUS)

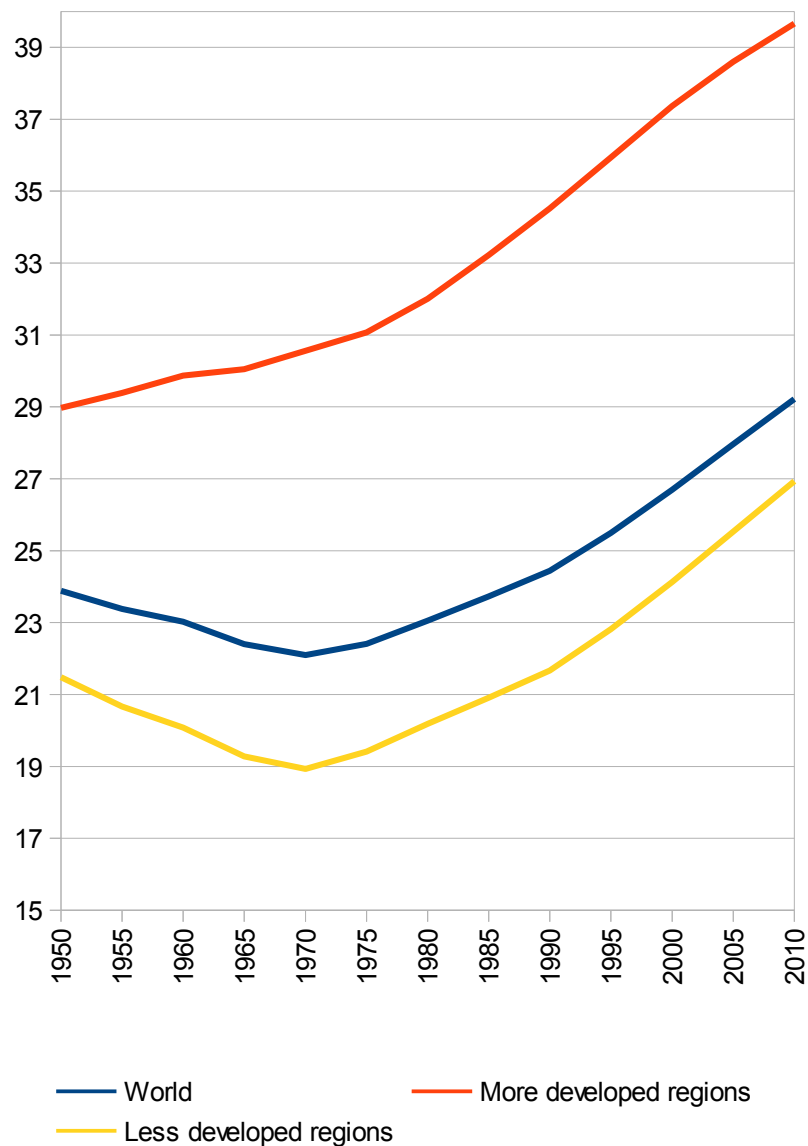
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2013 roku (dane GUS)

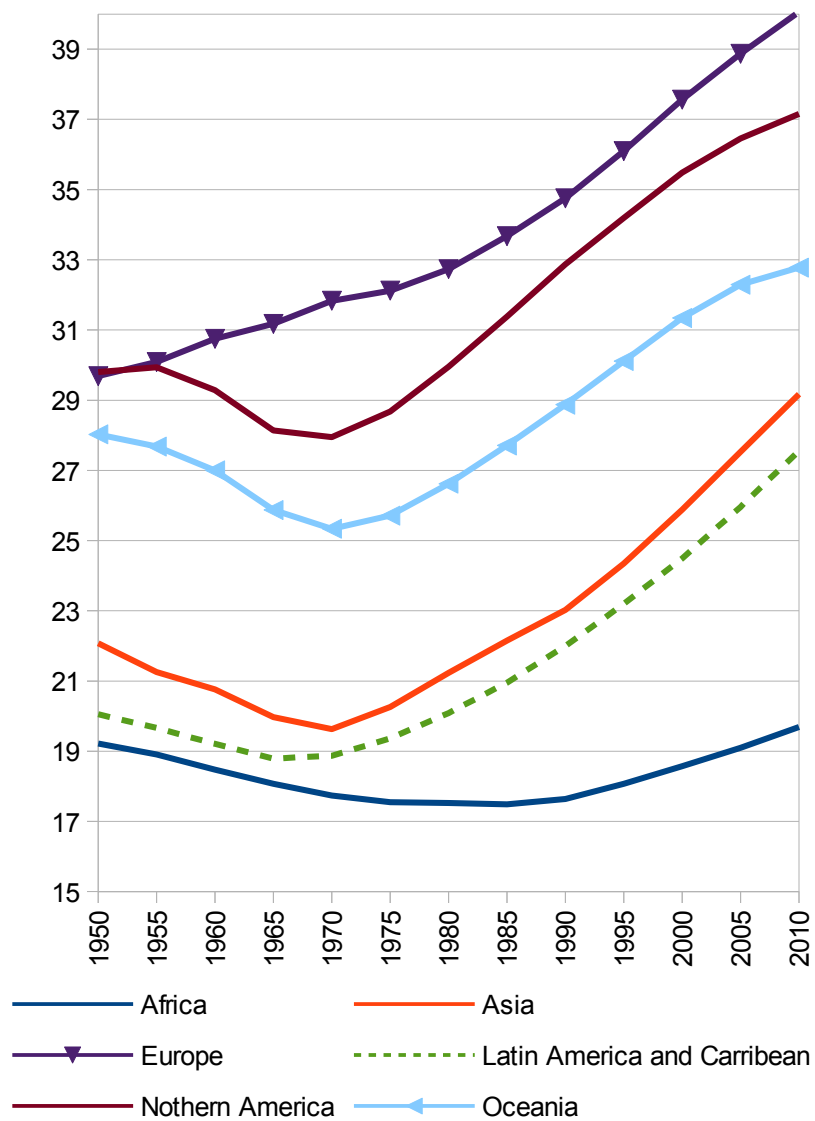
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

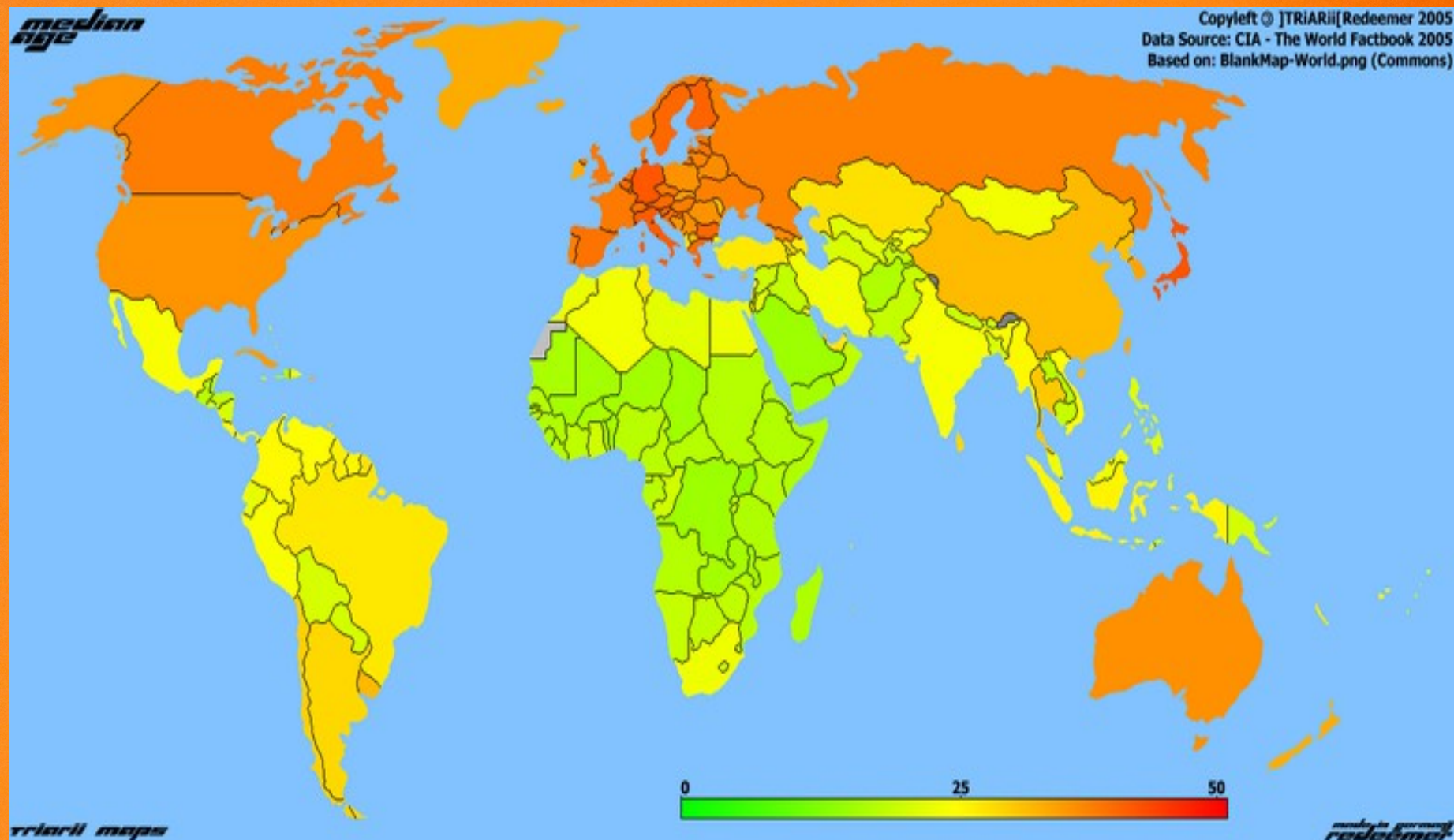
Mediana wieku w latach 1950 - 2050 (dane ONZ)

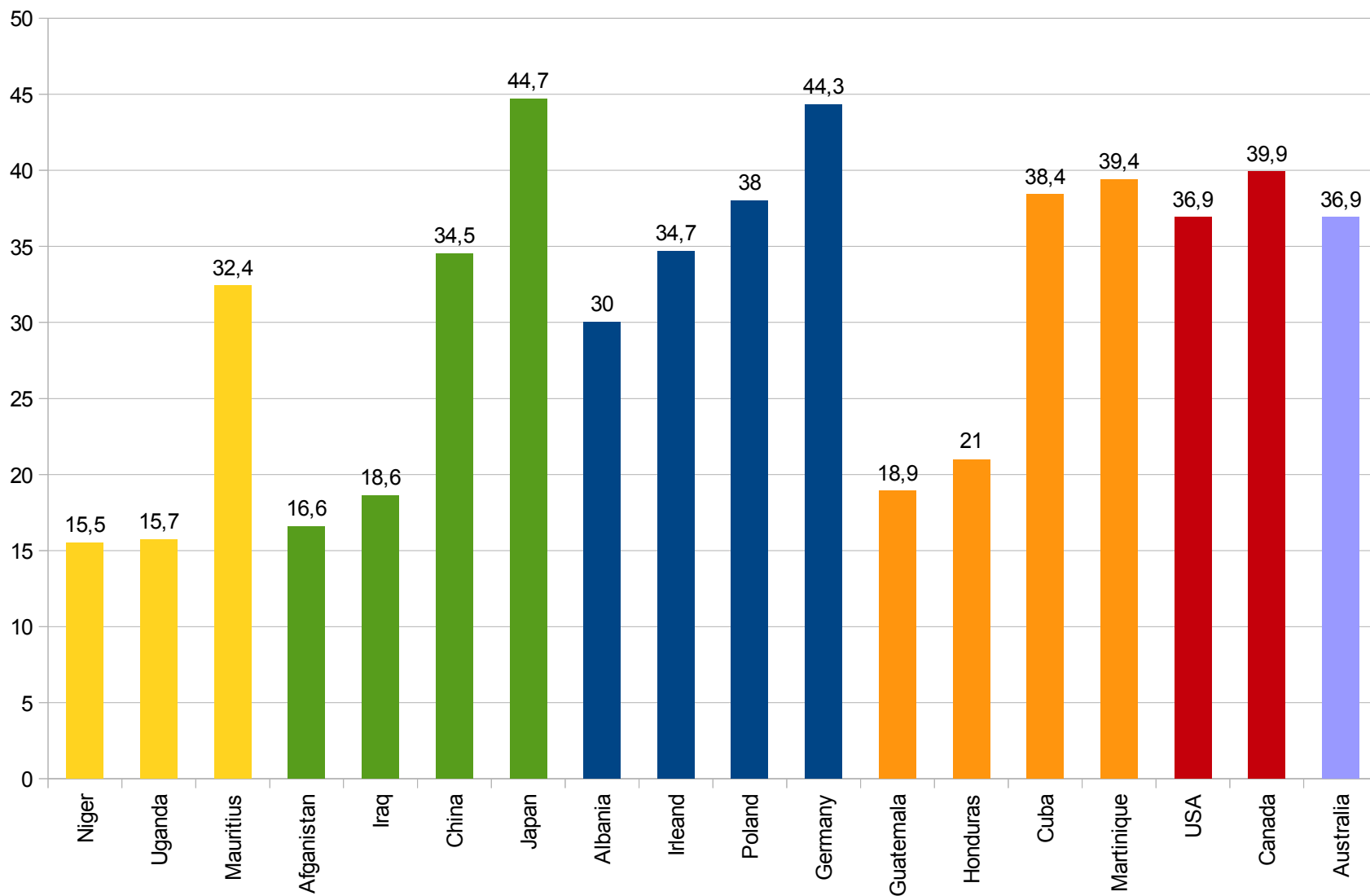
Mediana wieku w latach 1950 - 2050 (dane ONZ)

Mediana wieku w 2005 roku w krajach świata

Mediana wieku w wybranych krajach świata w roku 2010 (dane ONZ)

Literatura:

- J. Holzer – rozdział o strukturze ludności wg płci i wieku

Zagadnienia do egzaminu

1. Czym jest struktura ludności wg płci?
2. Jak mierzy się strukturę ludności wg płci?
3. Współczynnik feminizacji na świecie, w regionach rozwiniętych i rozwijających się w 2015 roku (dane ONZ).
4. Współczynnik feminizacji na kontynentach w 2015 roku (dane ONZ).
5. Odsetek kobiet w populacji Polski w 2014 roku.
6. Odsetek kobiet w populacji wsi i miast w Polsce w roku 2014.
7. Poziom współczynnika feminizacji w Polsce w 2014 roku.
8. Mediana wieku w Polsce w 2014 roku. Co oznacza jej wartość?
9. Opis piramidy wieku.
10. Współczynniki feminizacji w grupach wieku (slajd 20). Wytłumacz za pomocą odsetka rodzących się chłopców w ogólnej liczbie urodzeń, oraz tzw nadumieralności mężczyzn.
11. Współczynnik obciążenia demograficznego. Jak się go liczy?
12. Opisz i zinterpretuj slajd 29.